The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVII | Kaina 3c | Chicago, Ill., šeštadienis, Vasario-February 10 d., 1940 | No. 35

Pres. Roosevelt as Siunčia Atstovą Europon

RUSAI SAKOSI PAĖMĘ 13 SUOMIŲ FORTŲ

SUOMIJA NUGINČIJA RUSŲ PRANEŠIMĄ

MASKVA, sovietų Rusija, vas. 9. — Rusijos karo komunikatas, išleistas ketvirtadienio vakare, sako, kad Karelijoje paskutinėmis dienomis rusai paėmė tryliką Mannerheimo linijos plieno ir konkrito fortų.

Aštuoni tų fortų yra Hotinen apylinkėje, Summa sektore, Karelijos vakarų pusėje, 20 mylių toly nuo Viborgo. Kiti penki fortai randasi rytų pusėje, tarp Ladoga ežero ir Suvasijarvi.

Suomių nuostoliai dideli, sako rusų pranešimas.

Tenka pažymėti, kad paskutinėmis dienomis rusų pranešimai kalbėjo, jogei Suomijos frontuose nieko svarbaus neįvyko, ir tik ketvirtadienio pranešimas staiga paskelbė rusų laimėjimus.

—x—x—x—

HELSINKIS, Suomija, vas. 9. — Ryšium su rusų pranešimu, kad jie paėmę 13-ką Mannerheimo linijos fortų, suomių pareiškimas sako: "Visi pranešimai, kad Mannerheimo linija tapusi sulaužyta arba kad Mannerheimo fortai paimti, yra neteisingi." Rusai, pasak Suomijos atstovo, ketvirtadienį prarado 38 tankus, jų atakos buvo atmuštos, stipri rusų vietovė paimta šiaurėje nuo Ladoga ežero.

Suomių karo vadovybė painformavo, kad keletas rusų burių, nuleistų fronto užnugary Suomijoj, suimti. Bet kai kurie parašiutininkai pasiliko nesuimti. Nesuimtų parašiutininkų tarpe esama suomių komunistų ir rusų, kurie moka suomių kalbą. Manoma, dalis jų susimaišiusi su šalies gyventojais tikslu propaganda Rusijos naudai varyti. Parašiutininkai padarę Suomijai žalos, pripažįsta karo vadovybė.

VOKIEČIAI PLANAVĘ PAVOGTI TURKIJOS SUBMARINĄ

ISTANBUL, Turkija, vas. 9. — Ketvirtadienį pranešta, kad Turkijos jureiviai užėmė Krupo įmones Istanbule, kurios baigia statyti du submarinus. Penktadienį padarytas kaltinimas, jogei vokiečiai planavo pavogti naujai pastatytą submariną, darydami išbandymus.

Turkų nuožiurą pirmiausia sukėlė vokiečių patarimas leisti jiems vieniems pirmą išbandymą padaryti. Kitas dalykas: turkai pastebėjo vokiečius nešant į submariną Atilay suvyniotus pakietus. Paklausti, kas pakietuose yra, vokiečiai aiškino, kad laivui reikalingos dalys. Tačiau kai vienas pakietas tapo atidarytas, tai pasirodė, kad jame buvo maisto reikmenos.

Turkai tuomet užėmė įmones ir pašalino vokiečius.

Penktadienį pašalinta iš Turkijos laivyno ir karo ministerijų apie 100 vokiečių ekspertų. Turkai aiškina atidengę vokiečių sąmokslą vykdyti eksplozijas, traukinius daužyti ir kitaip sabotažuoti Turkijos ir artimųjų rytų veiksmus, kai tik gaus paliepimus iš Berlyno. Numatoma dar daugiau vokiečių išvaryti iš Turkijos.

Missouri milžinas mirė

SPRINGFIELD, Mo., vas. 9. — Čia mirė Benjamin Franklin Beck, 49 metų, nuo plaučių uždegimo. Jis svėrė 425 svarus ir skaitėsi Missouri valstijos pietų dalies milžinu ir drutuoliu. Praeity jis yra nunešęs karvę ketvirtį mylios.

Kitu atveju, kai audra nustumė namą nuo pamato, jis, paėmęs tą medinį namą užkertės, pastatęs jį vėl ant pamato.

Nušovė vokiečių lėktuvą Škotijoj

LONDONAS, Anglija, vas. 9. — Oro ministerija paskelbė, kad penktadienį britų lėktuvai numušė Vokietijos bombonešį Firth of Forth apylinkėje.

ORAS

Chicagai ir apielinkei federalio oro biuras šiai dienai pranešauja:

Bendrai giedra; saulė teka 6:54 v. r., leidžiasi 5:15 v. v. Sekmadienį bendrai giedra.

Kėsinosi nužudyti Meksikos kandidatą į prezidentus

MEKSIKOS MIESTAS, Meksika, vas. 9. — Padarytas pasikėsinimas nušauti generolą Juan Almazan, kandidatą į prezidentus. Jo šalininkas, leitenantas Samoano, nušautas. Valdžia ieško piktadarių.

Almazan yra kandidatas priešingų prez. Cardenas valdžiai grupių. Jis skaitomas opozicijos kandidatu. Vis gi valdžia paskyrė 150 kareivių jam apsaugoti, ir ateity Almazano vajuje šita sargyba kandidatą palydės.

Pasiulė transėjoms apšildyti prietaisą

SAN DIEGO, Cal., vas. 9. — Edmund T. Price, Solar Aircraft Co. prezidentas, turi išradimą lėktuvams apšildyti. Tačiau jo prietaisas tinkąs ir transėjoms, ir lauko ligoninėms, ir rusiams laukuose apšildyti.

Jis pasiulė suomiams išradimu naudotis, nereikalaudamas pelnų už jį. Suomijos karinis atašė Amerikoje pasiulymą priėmė.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

MOUNT WASHINGTON, N. H. —Webster N. Jones, Harvardo universiteto studentas, kuris per 28 val. buvo sniego užpustytas. Jį surado CCC jaunuoliai.

Paskandinti 307 laivai

LONDONAS, Anglija, vas. 9. — Lloyd's Shipping Gazette penktadienį sako, kad iki šiam laikui paskandinti 307 prekybiniai talkininkų ir neutralių šalių laivai, viso 1,121,105 tonų.

Iš to skaičiaus Britanija neteko 144 laivų, Francuzija 13, Švedija 27, Norvegija 36, Graikija 14, Danija 15, kitos šalys po mažiau.

Vokietijos 26 laivai paskandinti, gi 21 jos prekybinį laivą suėmė talkininkai.

Francuzijos atstovų rumai laiko slaptą posėdį

PARYŽIUS, Francuzija, vas. 9. — Socialistų partijos vadas ir buvęs premjeras Leon Blum ir kiti Daladiero kritikai reikalavo, kad ateinančią savaitę valdžia atsakytų į klausimus, kurie liečia cenzūrą ir kitokius valdžios aktus ryšium su karo eiga.

Penktadienio rytą į parlamentą netikėtai atsilankė premjeras Daladier ir pareikalavo, kad debatai karo klausimais butų iškelti tuojau, tą pačią dieną.

Socialistai, remiami kai kurių dešinesnių grupių, pareikalavo, kad diskusijos butų vedamos slaptame posėdy. 262 balsais prieš 227 reikalavimas praėjo. Slapto posėdžio debatai neskelbiami. Bet kartais jų turinys išeina viešumon ir pasiekia plačiąją visuomenę.

Gabena rusams karo reikmenas iš Amerikos

SAN PEDRO, Cal., vas. 9. — Sovietų laivas Vladimir Majakovski išplaukė į Vladivostoką, gabendamas $2,000,000 vertės karo reikmenų iš Jungt. Valstijų. Tarp ko kita laivas paėmė 5,000 tonų vario.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

ATSARGOS KARININKŲ SUVAŽIAVIMAS

VILNIUS, vasario 4 d. įvyko atsargos karininkų suvažiavimas, kuriame ministras pirmininkas plk. A. Merkys pasakė ilgesnę kalbą, pabrėždamas svarbą buti visuomet pasiruošusiems ginti Lietuvos laisvę, kilus pavojams. Dabar Lietuva žymiai stipresnė, negu buvo nepriklausomybės pradžioje.

KAUNAS, vasario 5 d. — A. Merkys atidarė Administracijos kursus valdininkams. Savo žodyje ministras pirmininkas nurodė reikalą kelti teisinę kulturą, auklėjimą. Valdininkams, duodant pakėlimą, bus įvedami egzaminai.

KAUNAS, vasario 6 d. — Atsižvelgiant į sunkius karo laikus, šiais metais vasario 16 d. tiek Vilniuje, tiek Kaune bus švenčiama kukliai.

SMARKŲS ŠALČIAI IR PUSNYS LIETUVOJE

KAUNAS, vasario 6 d. — Visoje Lietuvoje vis dar laikosi smarkūs šalčiai. Visame krašte labai daug sniego, keliai užpustyti ir dėl to suvaržytas transportas. Truksta kuro ir padaryta daug nuostolių.

VILNIUS. — Netik pabėgėlių, bet ir krašto gyventojų tarpe daug varguomenės, kuri valdžios, savivaldybių ir labdaringų organizacijų, ypatingai gi Vilniaus Kraštui Remti Komiteto, šelpiama. 1940 m. sudaryta Vilniaus sąmata 30,-000,000 litų sumoje.

KAUNAS. — Pasirašyta Lietuvos ir Sovietų Sąjungos sutartis tiesioginiam keleivių susisiekimui, prekių transportui ir tranzito siuntoms. Per karą sutrukdyti tiesioginiai traukiniai Berlynas-Kaunas-Vilnius-Maskva-Vladivostokas vėl atnaujinti. Maskvon išvyko delegacija tartis dėl galutino tarp Sovietų Sąjungos ir Lietuvos sienos nustatymo.
1940.II.7 d.

Suomiai neatakuoja civilių rusų

STOCKHOLM, Švedija, vas. 9. — Kasdien gaunama pranešimų apie sovietų lėktuvų atakas prieš civilius gyventojus Suomijoj. Suomijos oro laivynas, nors nėra taip didelis, kaip Rusijos, visgi veikia ir tarpais atakuoja rusų karines vietoves.

Karo korespondentai ne kartą klausinėjo, ar suomiai nemano keršyti rusams tokiomis pat atakomis, pavyzdžiui, prieš Leningradą. Kiekvieną kartą Suomijos karininkai atsakė, kad jie nenori keršti savo rankų civilių gyventojų kraujų, nenori savo laikyseną diskredituoti pasaulio akyse.

Korespondentai prisimena, kad ir civiliame Ispanijos kare lojalistai vengė atakuoti civilius gyventojus sukilėlių kontroliuojamuose miestuose. Bet korespondentai mano, jeigu ir toliau rusai be atodairos atakuos Suomijos ligonines, mokyklas ir darbininkų namus, tai gal but ir suomiai pakeis savo taktiką.

KARO ŽINIŲ SĄTRAUKA

WASHINGTON, D. C., vas. 9. — Valstybės sekretorius Hull pranešė, kad pradėti pasitarimai su keliomis neutralėmis šalimis tikslu atsteigti Europoje pastovią taiką. Prez. Rooseveltas siunčia valstybės sekretorių padėjėją Sumner Welleską į Europą. Jo užduotis bus padaryti pranešimus prez. Rooseveltui asmeniškai apie padėtį Britanijoje, Francuzijoje, Vokietijoje ir Italijoje.

—x—x—x—

MASKVA, sovietų Rusija, vas. 9. — Maskva sakosi paėmusi 13-ką Mannerheimo linijos fortų. Suomiai nuginčija rusų pranešimą.

—x—x—x—

LONDONAS, Anglija, vas. 9. — Britai mano, daug Jungt. Valstijų gasolino, aliejaus, rudos ir kitokių reikmenų pasiekia Vokietiją per neutralias šalis.

SUMNER WELLES VYKSTA PATIRTI PADĖTĮ ITALIJOJ, VOKIETIJOJ, ANGLIJOJ IR FRANCUZIJOJ

Jungt. Valstijos pradėjo pasitarimus taikos klausimais su neutraliomis šalimis

WASHINGTON, D. C., vas. 9. — Prezidentas Rooseveltas pasikalbėjime su spaudos atstovais penktadienį pareiškė, kad jis siunčia Sumner Wellesą į Europą.

Sumner Welles yra valstybės departamento sekretorius padėjėjas. Jo užduotis Europoje businti pasikalbėti su Italijos, Vokietijos, Francuzijos ir Britanijos vadais, patirti apie padėtį tose šalyse ir padaryti prez. Rooseveltui ir valstybės sekretoriui Hull'ui pranešimą.

Prezidentas akcentavo, Welles pareiga businti ištirti padėtį, o ne taikos planą ar planus siulyti. Welles išvyks Europon vasario 17 dieną Italijos laivu Rex.

Kiek vėliau valstybės sekretorius Hull painformavo reporterius, kad Jungt. Valstijos pradėjo pasitarimus taikos klausimais su neutraliomis šalimis. Pasitarimų galutinis tikslas, pareiškė Hull, yra sveika tarptautinė ekonominė sistema ir sumažinimas ginklavimosi visame pasauly.

Kokios tos neutralios šalys yra, su kuriomis pradėti pasitarimai, nepaskelbta. Manoma betgi jas esant Europos šalimis. Kai dėl Welleso kelionės Europon, tai daromi spėjimai, kad jos pasėkoje galima tikėtis ir taikos pasiulymų, jeigu sąlygos taikai pasirodytų palankios.

TURKIJA PAŠALINO ŠIMTĄ VOKIEČIŲ TECHNIKŲ

ISTANBUL, Turkija, vas. 9. — Ketvirtadienį paskelbta, kad Turkija konfiskavo Kruppo laivams statyti įmones, kurios yra Istanbule. Vokiečiai inžinieriai, baigią statyti du submarinus turkams, tapo pašalinti.

Penktadienį paskelbta, kad pašalinta dar 100 vokiečių technikų, kuriuos samdė Turkijos karo ir laivyno departamentai. Vokiečiams įsakyta apleisti Turkiją į 48 valandas.

Pranešama, Vokietijos vyriausybė įsakiusi savo ambasadoriui pareikšti Turkijos vyriausybei protestą dėl Kruppo įmonių konfiskavimo. Turkai gi aiškina, kad jie turi teisę konfiskuoti.

Numatoma, artimoj ateity daugiau vokiečių bus pašalinta iš Turkijos. Kai kurie vokiečiai biznieriai patys kraustosi.

Ryšium su šitais aktais prisimenamas Turkijos užsienių reikalų ministerio Saracoglu pareiškimas, kad Turkija nesanti neutrali — ji tik nekariaujanti. Keliamas klausimas, ar Turkijos dabartiniai aktai nėra pradžia agresyvesnių žygių prieš Vokietiją.

VĖLESNIEJI PRANEŠIMAI

— Rusų atakos Karelijoj nesiliovė ir penktadienį. Rusai atakavo Suomijos tvirtovių liniją, nežiurėdami sunkių savo nuostolių. Gauti Stockholme pranešimai sako, kad rusai buvo užgriebę keletą suomių fortų, tačiau vėliau suomiai fortus atsiėmė. Suomija šiuo laiku turinti 8,000 svetimšalių savanorių. Dauguma jų švedai.

— Naciai skelbia paskandinę penktadienį šešis prekybinius ir 2 britų patrulių laivus. Britai sako, paskandintas buvo vienas didesnis, kitas mažesnis prekybiniai laivai. Keletas laivų sužalota.

— Ryšium su kalbomis, kad Jungt. Valstijos planuojančios paskolą Kinijai, Japonijos atstovas pareiškė: šitokia paskola iššauktų Japonijos ir Jungt. Valstijų rimtą nesusipratimą.

— Britanijos pranešimu, penktadienį du nacių submarinai paskandinti.

IŠDALINTOS LITERATUROS PREMIJOS

KAUNAS. — Valstybinė literaturos premjia paskirta Bernardui Brazdžioniui. Spaudos Fondo — Krėvei Mickevičiui.

Užgyrė Airijos koncentracijos stovyklas

DUBLIN, Airija, vas. 9. — Neseniai Airijos parlamentas suteikė vyriausybei galios siųsti į koncentracijos stovyklas asmenis, kurie yra nužiurimi kaip teroristai. Penktadienį Airijos vyriausias teismas dauguma balsų pripažino, kad šitas įgaliojimas nėra priešingas šalies konstitucijai. Valdžiai leidžiama į koncentracijos stovyklas gabenti nužiurimus terorizmu asmenis be formalaus teismo.

PILDOM INCOME TAX BLANKAS
KASDIEN NUO 8 V. RYTO IKI 8 VAL. VAKARO.
"NAUJIENOS"
1739 SO. HALSTED ST.

ŠLIUPTARNIAI

Istorinis romanas iš Amerikos lietuvių gyvenimo tais laikais, kada labai aštri kova ėjo tarp laisvamanių ("šliuptarnių") ir katalikų ("kryžiokų").

Šitą tiesos ir kovos romaną skiriu dr. Jonui Šliupui

AL. MARGERIS

(Tęsinys)

Lėkė per Kastės vaizduotę praeities dienos, malonumai ir vargai, draugėj praleisti su Roku. Bet kur tai kas smarkiau lėkė ateities nelaimės. Ypač ryškiai stovėjo jos akyse plati, gili jurė, laivas ir baisus vandenų milžinai—banginės. Ji spaudė Roką prie savo krutinės ir kalbėjo.

—Melskis, Rokeli; dažnai melskis į savo patroną, šventą Roką, kai per marias plauksi. Melskis, Rokeli, kad velioribos laivo neužpultų ir giliose mariose neapverstų...

Ir ji sakė tai visa savo širdimi, visa siela, kaip tikrai tikinti ir labai dievobaiminga moteriškė.

Ji, su didesniais vaikais, balsiai verkė. Juk tėvelis—visas jų turtas, visas pasaulis—ateitis ir laimė...

Duslus, tartum iš po žemės, išsiveržė "sudie".

Rokas įšoko į vežimą. Dar kartą "sudie" — ir nuvažiavo, daug daug kartų atsigrįždamas ir mojuodamas ranka.

Jis važiavo iš gyvenimo, iš krašto, kurį turėjo, į gyvenimą, į kraštą, kurio ieškojo, troško...

O menka pirkelė, su aštuonetu paliktų "dievo valiai" žmonių, liudnai žiurėjo į vakarus, kur tolo tėvas—maitintojas—ir kur jau leidosi mėnuo.

II

"Bambizų žemė, šliuptarnių namai!"

Po trejetos savaičių lietuviški Roko batai jau stovėjo ant rytinio šiaurinės Amerikos kranto. O po keletos valandų jis išlipo iš traukinio nedideliame angliakasių mieste, pasinėrusiame Pennsylvanijos kalnuose, ir nutvėrė ištiestą Antano ranką. Jo akyse maišėsi džiaugsmas su ašaromis.

—Tai, brolau, laimingai per-Juk žmona, vaikai; rodos, jau visą ketvertą turi?—klausiamai baigė Antanas.

—Septynetą! — traškiai atsakė Rokas, pakeldamas galvą ir pustelėdamas priekin krutinę, nes vaikais jis visados didžiuodavosi, tarytumei kokiais gyvais lobiais.

—Septynetą! Rokai, ar pasiutai?

—Visą septynetą, kaip dievą myliu, nes po tamstos išvažiavimui dievas davė vieną, o pereitą metą — davė dvynukus,—atsakė Rokas, dar labaiu pasmagėjęs, kad, matykis, kalba eina apie jo vyriškuosius (ne pinigiškus) išteklius...

Šeimininkė su įnamiais šyptelėjo, kam Rokas pasakė, kad "dievas davė", ne Rokienė.

Rokas pasižeidė, suširdo ir dar mažiau tekalbėjo. Maža to, jis dabar jau ne juokais stebėjo ir "tyrinėjo" ne tiktai Antaną, jo šeimininkus, bet ir visus čia susirinkusius, ieškodamas juose kokių nors nepaprastų, žemės protui ne lengvai tejmanomų žymių bei simptomų. Giliai juk jis tikėjo, kad jie visi turi bendrų saitų su šliuptarniais ir, pagaliau, piktomis dvasiomis, kurios ir prineša jiems maišus dolerių. Kitaip, Roko išmanymu, ir buti negali. Iš kur gi jie besiųstų tiek daug pinigų Lietuvon? Tai viena, o antra, juk ir kunigėlis dažnai sakydavo, kad šliuptarniai Amerikoje su šėtonu rankomis susinėrę bendrai dirba. O kunigas, Roko galvojimu, tai ne tas bloznelis Ryzgiukas, kuris keletą metų gimnazijoje padykinėjęs, pasakoja vaikščiodamas, kad nei burtų, nei kipšo nesą. Kvailys! Kunigas ir gimnaziją ilgiau ėjęs, ir seminariją visą išėjęs, ir dievo mokslnose tiek prakutęs, kad—nepaduok,—jis viską žino!

O vis delto jokių raganiškų bei šėtoniškų bruožų juose Rokas nesurado. Tiesa, matė jis jau nebe tokius ryškius, sveikatos pilnus jų skruostus ir nebe tokią gyvą bei linksmą nuotaiką, kaip paprastai Lietuvoje, kur žmogus, nors ir neturtingas, vis tik atrodo ir sveikas, ir linksmas. Jų veidai buvo nublankę, nuotaika sužnybta,—tai tokia, kokią paprastai sukelia stiprus besirupinimas pinigais ir rytojum. Ir juo daugiau Rokas juos stebėjo, juo ryškiau atsigamino jo vaizduotėje fizionomija tų šventųjų, į kuriuos jis savo miestelio bažnytėlėje dažnai melsdavos, laimės prašydamas. Taigi, sakytumei, lyg ir tyčia: tikėjosi Rokas surasiąs Antanienės vyrą, Antaną, ir jo draugus sušliuptarnėjusius bei sušėtonėjusius, o čia surado lyg ir sušventėjusius.

Visa tai, žinoma, sukėlė Roko galvoje tiek daug abejonių, kad jis nebežinojo, nei kaip čia susivokus, nei ką čia besakius. Ir todel visą vakarą labai mažai tekalbėjo, laukdamas, kad tik greičiau visi gulti eitų. Antanas, jo šeimininkai, dar kiti du įnamiai ir keletas kaimynų, kurie atėjo *"grinoriaus"* pažiurėti, visi kaip vienas manė, jog Rokas turi buti labai kuklus, drovus, pagaliau, ko čia daug ir benorėti—iš *"grinoriaus."* Kad bent kelis stiklelius degtinės Rokas butų išlenkęs. tai tadagal but, tas stropusis jo žygių cenzorius (valia) butų kiek nors suminkštėjęs, pašlijęs ir leidęs jam laisviau elgtis. Bet nei jis gėrė, nei jo žygių saugotojas savo pareigose atlyžo.

Tik dvyliktą valandą tepradėjo visi skirstytis, linkėdami Rokui greitai gauti darbo, daug "dolerių padaryti" ir "bobai šimtus siuntinėti." Rokas pradžiugo. Kartu su Antanu gulti nuėjo. Užmigti betgi jis negalėjo, nors ir labai buvo įvargęs. Jo galvoje, mat, aitvaras su doleriais, šliuptarniai su piktomis dvasiomis, tarsi koks viesulas, sukosi ir visokių abejonių, įtarinėjimų ir baimės audrą kėlė. Į savo sendraugį, Antaną, dažnai jis veizėjo, savo sieloje bebalsiai kalbėdamas:

—Puikus vyras kadaise buvo, puikus. Dručiai tikįs, dievo ir svieto bijąs. Bet dabar—sergėk mane dieve!—šetonui dušią pardavęs. O vis per tuos šliuptarnius, per tų pagedėlių pagundinimą. Bet—nurodo pablyškęs, nekaltu veidu, sakytumei, kaip ir šventukas koks. Gal but... gal dar...?

Ir jis baimintis pradėjo, abejonėse įsipynęs, visas sumišęs. O kai sukrebždėjo už lango atėjusi kažkieno katė, jis persižegnojo, kairėj rankoj spausdamas ražančiaus kryželį. Bet dar aštriau baimės jausmas jį supurtė, kai virtuvėje skambus laikrodis dvyliktą išmušė. Prasidėjo, jo išmanymu ir tikėjimu, pati baisioji vidurnakčio valanda — visokių vaiduoklių bastymosi laikas. Vis delto, nors ir tirtėdamas visas iš baimės, susmigo abiem akim į pravirą langą, einančio per kalnus mėnulio nuskaidrintą, laukdamas, bene tik ims ir šmėkštels velniukštis su maišu pinigų. Visą valandą jis taip išvirpėjo, išspoksojo. Tik kai laikrodis išmušė pirmą, tada atslugo. Bet visai atsileisti ir užmigti vis dar nebegalėjo. Tai labai palengvėle išlipo iš lovos, pasižiurėjo palovėn, už skrynios ir, pagaliau, pro langą, spėliodamas, ar tik nebus aitvaras maišą dolerių atnešęs ir po langu pametęs. Kišo ranką pačiupinėti, žinoma, ir nutverti, jeigu tik butų kas palikta... Bet—tik kapt, ir nutvėrė jo ranką, ir pašėlusiai sucypė! Ištraukė apdraskytą ranką ir šoko lovon, nesitverdamas baime ir užspausdamas patalais nosies angas, nes jam dabar atrodė, jog visas kambarys užtvino pragaro atmosfera ir trenkė jo uoslę stipriu degančios sieros kvapu...

—Rokai, ar tai tu dar nemiegi?—klausė išbudintas Antanas.

—Naujas kraštas, svetimi namai, Antanėli, kur čia beužmigsi taip greit,—atsakė Rokas, visai ką kitą begalvodamas.

Antanas apsivertė ant kito šono ir vėl užmigo. O Rokas galvojo, stebėjosi ir sielojosi. Bet nei sugalvoti, nei atsistebėti negalėjo, kokią baisią galią turi turėti šliuptarnių adoruojamas amerikoniškas šėtonas, kuris apdraskė jam ranką, visai nepaisydamas nei ražančiaus, nei keletos porų skaplierių, nei, pagaliau, stambaus misinginio kryželio su relikvijomis... O visa tai jis turėjo ant savo kuno, po marškiniais. Tuoj atšovė į jo atmintį išpažintis, kurios jis labai rupestingai priėjo Lietuvoje tik ką prieš išvažiavimą ir išpylė kunigui į ausį viską, ką tik težinojo iš viso savo skurdaus gyvenimo. Vadinasi, jis buvo labai dručiai apsidraudęs ir, jo galvojimu imant, pačius geriausius polisus—isrišimą ir palaiminimą—gavęs. Bet čia niekas negelbėjo...

—Bambizų žemė, šliuptarnių namai,—piktai iškošė pro kietai sukąstus dantis Rokas, dvasiškai labai perkaitęs.

Ir taip negailestingai jis beniurkydamas savo galvą ilgomis prietarų rankomis, per visą nakti akių nesudėjo.

O aušra jau plito, apsėdama kalnus, namus ir Roko su Antanu kambario langą blandžia ankstybo ryto šviesa.

Rokas norėjo atsikelti, pažiurėti už lango, bet bijojosi, kad neišbudinus Antano.

Bet Antanas ir taip nubudo. Laikas, mat, jau buvo keltis ir darban eiti. O pamatęs, kad Rokas nemiega, pablyškęs, su patįsusiu veidu, tuoj paklausė:

—Rokai, tai tu taip ir nemiegojai per visą naktį?

—Nauja žemė, nepriprasti namai—ne taip jau lengva beužmigti, Antanėli. Bet išsimiegosiu, per akis išsimiegosiu kitą naktį,—atsakė Rokas, teisybės šviesos savo akyse dabar nebeturėdamas.

(Bus daugiau)

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atrige

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienų spulką, gausi paskolą ant ilgų metų

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
20 Metų Sukakties Minėjimo Ženklelius
GALI GAUTI
NAUJIENOSE
KAINA 25 CENTAI
Pelnas eina
LIETUVOS AERO KLIUBO NAUDAI.

Mrs. A. K. JARUSZ

Physical Therapy and Midwife
Pradžioje savaitės Kiekvieną dieną buna
6630 S. Western av.
Tel. Hemlock 9252
Valandos nuo 10:00 v. ryto iki 5:00 v. popiet
Nuo 6:00 iki 9:00 vak.
Treč. ir Penktad. nuo 12:00 iki 5:00 ir 6:00 iki 9:00 val. vakaro
Šeštad. ir Sekm. pagal sutartį.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį.
Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai.

Ofiso Tel. YARDS 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036.
Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos—9—10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį.

Ofiso Tel. HEMLOCK 7828
C. K. Kliauga, D.D.S.
2420 W. Marquette Rd.
Prie Western Avenue

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12.
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Antrad., Ketvirtad. Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—8 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Daktarai

Ofisas Canal 7329 Res. Seeley 0434
Dr. Peter John Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2202 W. Cermak Road
Ofisas atdaras: 2—4 p. p. ir 7—9 vak. ir susitarus.

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo 7—9 val. vakaro ir pagal sutartį.
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299.

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395
Dr. Susanna Slakis
Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos—1—4 po pietų. 7—8 vak.
išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakarą ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2884

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos.
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824
Namų Tel.—Hyde Park 3395

Garsinkitės "N-nose"

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse
Klausykite musų radio programų Antradienio ir Šeštadienio rytmečiais, 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1480 K.) su POVILU ŠALTIMIERU.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

I. J. ZOLP — Phone Yards 0781
1646 West 46th Street — Yards 0782

S. P. MAŽEIKA — Yards 1139
3319 Lituanica Avenue — Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place — Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street — Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue — Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue — Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. — Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero — Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue — Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street — YARDS 1419

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkių išimta Perkant 5 tonus ar daugiau — $7.65
PETROLEUM CARBON COKE Perkant 5 tonus ar daugiau Tonas — $7.75
Sales Tax ekstra

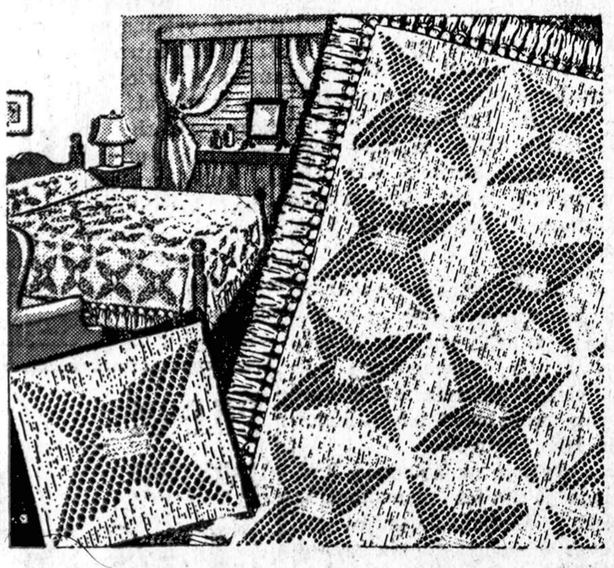

KNITTED SQUARE — PATTERN 2355
No. 2355—Megsta lovos kapai.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2355
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.....
Vardas ir pavardė.....
Adresas.....
Miestas ir valstija.....

TURKŲ KARO DALYVIS

Rusų turkų karas. — Sunkus sužeidimas. — Apdovanoti Šv. Jurgio kryžiumi. — Už gyvą atlaikytos gedulingos mišios.

Laikraščio kronikoje perskaičiau žinutę, kad Alytuje mirė rusų turkų karo dalyvis Jurgis Zorckus (Ziegoraitis), 93 metų senelis, buvęs rusų kariuomenės feldfebelis (viršila). Prieš keletą metų turėdavau progos su juo dažnai susitikti ir pasikalbėti. Senelis labai mėgdavo pasakoti apie įvairius karinius dalykus. Su džiaugsmo ašaromis akyse jis kalbėdavo apie atgimusios Lietuvos kariuomenę, kuri tiek narsumo parodė kovose su gausiais tėvynės priešais. Senelis tiek mylėjo naujosios Lietuvos kariuomenę, kad prieš keletą metų apsigyveno Alytuje, šalia kareivinių ir, nuolat stebėdamas kareivių atliekamus pratimus, praleido paskutiniąsias savo gyvenimo dienas, kol galutinai buvo parblokštas į mirties patalą.

—Bepigu dabar tarnauti kariuomenėje, — kalbėdavo jis, — nes žinai kam tarnauti. Į kariuomenę eidamas žinai, kad eini pasiruošti tai valandai, kada tėvynė reikalaus pagalbos. Iš tikro kario pareiga tarnauti savo kraštui yra svarbi ir šventa. Vien džiaugtis tegali bernelis, eidamas į nepriklausomos Lietuvos sargų eiles. Čia visa taip sava, širdžiai malonu! Karininkai tie patys lietuviai, lietuviškos komandos, lietuviškos dainos... Oi, ne taip buvo seniau, kai aš tarnavau kariuomenėje. Budavo eina vyrai į kariuomenę ir verkia, nes nežino, ar teks dar kartą pamatyti savo šalį: gal kur nors teks ir galvą paguldyti svetimame krašte, savo krauju aplaistyti svetimos šalies žemes... ir nežinia už ką!

—Gal, seneli, papasakotum ką nors iš pergyventų valandų, ypač karo laukuose, — paklausiau jį, susitikęs 1928 m. rudenį, kai jis turėjo 83 metus, bet buvo dar gana judrus.

—Man betarnaujant kariuomenėje, Rusijos kaimynas Turkija ėmė labai spausti pavergtųjų kraštų gyventojus, kurie, netekę kantrybės, stojo į žutbutinę kovą su tironais: sukilo Bosnija, Hercogovinas ir Bulgarijos gyventojai, vėliau Černagorija su Serbija irgi pradėjo su turkais karą. Rusų caras sukilusius šelpė pinigais ir leido iš Rusijos savanoriams stoti į sukilėlių kariuomenę. Tačiau sukilėliams nesisekė. Turkai juos žiauriai malšino. Tada į šį reikalą įsikišo Rusijos caras Aleksandras II. Kadangi turkai jo statomų reikalavimų nepriėmė, tai Rusija jiems paskelbė karą. Vieną naktį gavome įsakymą vykti į frontą. Greit atsidūrėme Rumunijos pasienyje. Rumunų nuoširdžiai sutikti, įžengėm į jų žemes. Skubiai persikėlėm per plačiuosius Dunojaus vandenis, žygiavome į Bulgariją, kurioje stovėjo dvi didžiulės turkų armijos. Rusų armijai tada vadovavo didysis kniazius Mikalojus. Turkai, matyti, bijojo pirmieji pradėti mušį. Tada mes apgulėm Plevnos tvirtovę. Kelėtą kartų bandėme į ją veržtis, bet vis su nuostoliais turėdavome pasitraukti. Neįstengdami šturmu jos paimti, laikėme apgulę [illegible] pritrukę maisto, įni[illegible] tę puolė mus. Prasidėjo žiaurios skerdynės. Darbavosi šautuvai ir durtuvai, girdėjose sužeistųjų baisus dejavimai. Tačiau daug ko iš to mušio neatsimenu. Atmenu tiek, kad kažin koks nesuprantamas upas buvo apėmęs, kad mirties visai nesibijojau, nebuvo net laiko apie tai pagalvoti. Žiurėk, greta tavęs ėjęs draugas sukniumba apsipylęs kraujais, kartais dar bando keltis, bet nevyksta. Tokiam pragariškam sukuryje žmonės virsta žiauresni už gyvulius, nes nėra laiko šaltai pagalvoti. Budavo tokių, kurie net ir metusį ginklą turkų kareivį žiauriai durtuvu nusmeigdavo ar sužeistąjį šautuvo buože pribaigdavo. Atsimenu, kai pajutau, kad galvoje pasidarė karšta ir kažkas šiltas palytėjo veidą. Perbraukiau ranka, žiuriu kraujas! Dar labiau užvirė gyslose kraujas. Ir mes vis pirmyn su durtuvais. Staiga pargriuvau kniupščias žemėn, kažkoks sunkumas užgulė krutinę. Kas toliau buvo, neatmenu. Gal tik po dviejų savaičių atgavau sąmonę, pasijutau ligoninėje begulįs, apraišiotas galva, subandažuota krutine.

—Gerai išsimiegojai, — tarė priėjęs gydytojas. — Po mėnesio galėsi važiuoti namo.

Krutinėje jaučiau kažkokį sunkumą, girdėjau braškėjimą. Kulka buvo pataikiusi į krutinę; kad dar per du pirštu į kairę pusę, bučiau jau seniai supuvęs, o dabar jau daugiau 50 metų nuo to praėjo, o aš dar vis gyvas!

Tuo metu senukas atsegė marškinius ir parodė kulkos pėdsakus; beveik viduryje krutinės buvo žymė, didesnė kaip 5 ct monetos, truputį pailga, dvi mažesnės žaizdelės buvo galvoje.

—Man pasakojo, — kalbėjo jis, — kad aš buvau visas kruvinas, rastas be sąmonės su kitais nušautais kareiviais ir jau dedamais drauge su jais į duobę užkasti, tačiau vienam sanitarui pastebėjus, kad pas mane yra šiokių tokių gyvybės ženklų, paėmė vežiman ir nugabeno ligoninėn. Ligoninėje išgulėjau pustrečio mėnesio. Po to galėjau važiuoti namo. Už pasižymėjimą kovoje gavau šv. Jurgio kryžių.

Čia senukas išsiėmė iš kišenės dėžutę ir atidaręs išėmė pasižymėjimo ženklą.

—Turėjau dar trejetą medalių, bet tuos anukai bežaisdami pametė. Apdovanotas pinigais išvykau namo. Savo parapijos miestelyje netikėtai sutikau motiną, kuri mane pamačiusi vos neapalpo iš džiaugsmo ir nusistebėjimo. Mat, mušyje prie Plevnos su vienu savo draugu buvome susitarę ir pasikeitę adresais, jei kurį užmuš, pranešime laišku namiškiams. Kada mane sunkiai sužeidė ir buvau ilgą laiką be sąmonės, draugas manė, kad aš vis vien mirsiąs. Tada jis parašė mano motinai, kad aš kovoje žuvęs. "Ar tai tu čia iš tiesų, durguti", kalbėjo ji, kada aš ją pasveikinau. "Aš ir miš[illegible] buvau užpirkusi už tavo vėlę" — su ašaromis akyse pasakojo motina.

Dar ilgą laiką buvau tikras invalidas dirbti sunkiau negalėjau. Rusų valdžia man pripažino pensiją.

—1919 metais, besiformuojant lietuvių kariuomenei, buvau bemanąs į ją stoti, bet apsigalvojęs, kad savo nevikrumu tik trukdyčiau kitiems, susilaikiau. Iš tiesų, 70 metų senis toks ten jau ir kareivis! Aš nedalyvavau kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės, tai nors mano du anukai buvo savanoriai

Jau dešimt metų praėjo, kada buvau paskutinį kartą susitinkęs tą malonų senuką, bet jo išvaizdą gerai prisimenu. Jis buvo vidutinio ugio, su barzdele, labai panašus į rusų carą, kuriam jis tarnavo. Nors turėjo per 80 metų, bet dar gana vikriai stengdavosi parodyti rusų kareivio komandas.

["L. A"]

Įvairios žinios iš Lietuvos

KAUNAS. — Keli žymųs vokiečių laikraščiai Miunchene, Hamburge, Karaliaučiuje ir kt. įsidėjo apie dabartinę Lietuvos padėtį bendrą straipsnį, kuriame be kt. rašoma: "Negalima turėti jokių abejonių, kad Lietuviai Vilnių padarys tikra valstybės sostine. Kaikurios įstaigos iš 'laikinos sostinės' bus perkeltos į Vilnių. Taip pat dalis Lietuvos universiteto persikels į Vilnių. Dėl to jau šiandien galima pasakyti, kad kai kurių lenkų sluoksnių įžulumas greit nustos savo reikšmės.

"Pastangos, kurių reikalauja Vilniaus prijungimas, nukreipė Lietuvos politiką į vieną aiškų tikslą. Vidujinei konsolidacijai susidarė geros sąlygos. Dėl to politiniuose sluoksniuose jaučiamas optimizmas dėl krašto ateities. Lietuvos užsienių politikos kryptis yra aiški. Sutarčių saugoma Lietuva gali ramiai laukti didžiojo Europos konflikto pabaigos".

KLAIPĖDA. — Per 60 metų vokiečių leistas klaipėdiškiams lietuviams vokietinti iškraipyta lietuviška tarme laikraštis "Lietuviška Ceitunga" nuo šių Naujųjų Metų nebeišeis. Taip pat tas laikraštis praneša savo skaitytojams. Dabar visoje Mažojoje Lietuvoje beliks vienas lietuviškas laikraštis, tai Tilžėje leidžiamasis "Naujas Tilžės Keleivis", kurs yra pačių lietuvių redaguojamas ir leidžiamas ir aptarnauja pietinį ir šiaurinį Nemuno krantą, taigi ir Klaipėdos kraštо lietuvius.

KLAIPĖDA. — Nuo 1940 m. sausio 1 d. pradeda galioti ir Klaipėdos krašte įstatymas, kuriuo visi sulaukę 18 metų turi mokėti šale savo pajamų mokesčio dar piliečių arba galvos mokesčius, kurie šiais karo metais pakelti 600 nuošimčiais. Taigi, kiekvienas turįs metinių pajamų iki 4500 markių, turi dar mokėti po 36 markes piliečio mokesčių. Turintiems daug vaikų darbininkams duodama palengvinimų.

Du Cicero Lietuviai Išeina Gyventi Ant Pensijų

Šerpitis ir Jonas Šileikis

CICERO. — Senas vietos gyventojas p. Šerpitis, jau daug metų tarnauja ugniagesių grupėj. Tai vienintėlis lietuvis tame skyriuje. Už metų kitų p. Šerpitis išeis ant pensijos. O jisai dar yra gana vikrus, taip pat ir ponia Šerpitis pilna gyvumo. Jie turi išauklėję didelę šeimą. Jau šiandien turi 11 anukų. Paskutinėmis dienomis Šerpičių duktė, Mrs. Gudas, susilaukė dukters Šv. Antano ligoninėj. Vardas duotas "grand mamos", Barbora.

Baigė dirbti

Čia plačiai yra žinomas Jonas Šileikis, uolus darbuotojas parapijos ir draugijų. Ilgus metus yra išdirbęs Western Electric kompanijoj, ir už tai gali pasididžiuoti, nes šiomis dienomis užbaigė vargo dienas. Išėjo ant pensijos. Kaipo ištikimam ir gero budo žmogui jo draugai darbo departamente iškėlė šaunias vaišes. Pereito penktadienio vakare musų Jonas kaip karalius sėdėjo paskendęs gėlėse už gražaus stalo. Tai ilgų metų žmogaus užsitarnavimas.

Butų ne pro šalį, kad p. Šileikis suruoštų kokias iškilmes savo tautos draugams, o draugų jisai turi galybes, nes pats yra draugiško budo. Aš, kaipo darbo draugas, linkiu jam laimingai baigti dienas. P-as J. Šileikis yra tvirto sudėjimo žmogus, dar gali sunkius darbus dirbti, bet jam to nereikės, nes kas mėnesį gaus čekį iš Western Electric ir už tai galės pragyventi. Pensija geras dalykas ir visos darbo vietos turėtų tai praktikuoti. Žmogus išdirbęs ilgus metus turto nesukrausi, o sulaukus senatvės — kas tavim rupinsis? Tam kaip tik ir atsako senatvės pensija.

K. P. Daveikis.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

COOK COUNTY'S

DIDŽIAUSIAS IŠPARDAVIMAS Į 20 METŲ
350 IŠ PUIKIAUSIŲ CHICAGOJE ATIMTŲ AUTOMOBILIŲ PARDAVIMUI — PRAKTIŠKAI JUSŲ PAČIŲ KAINA

20 DODGES, 1939, 1938, 1937 ir 1936 kaip nauji, kaikuris su radio, pigiai kaip $235; 35 BUICKS, 1939, 1938, 1937 ir 1936 kiekvienas parsiduoda pigiai kaip $265; 10 PONTIACS visi kaip naujutėliai už vos $235; 10 CHRYSLERS 1938, 1937 ir 1936 garantuotas kaip nauji pigiai kaip $245; 24 OLDSMOBILES 1939, 1938, 1937 ir 1936 taip žiba ir tobuli kaip naujas sidabrinis doleris, pigiai kaip $255; 8 HUDSONS nuo 1939 iki 1935 kiekvienas garantuotas, pigiai kaip $195; 30 FORDS, 1939, 1938, 1937 ir 1936 visi naujų karų sąlygose, pigiai kaip $125; 12 PACKARDS nuo 1939 iki 1936. Visi garantuoti, kaip nauji, pigiai kaip $295; 8 LA SALLES nuo 1938 iki 1936 ypatingai puikus karai, pigiai kaip $290; 12 PLYMOUTHS 1939, 1938, 1937 ir 1936 vos vartoti, pilnai garantuoti, pigiai kaip $225; 18 CHEVROLETS nuo 1939 iki 1936. Visi modeliai kaip nauji, pigiai kaip $225; 15 STUDEBAKERS nuo 1939 iki 1936 modeliai visi 6 cil. kaip nauji, pigiai kaip $195.

Taipgi turime virš 150 senesnių karų iš visų gamybų ir modelių nuo 1935 iki 1932—visi garantuoti už pigiai kaip $45.

Atminkite, kad kiekvienas karas yra pilnai garantuotas ir duos jums metu patarnavimą ir patenkinimą.

Jums nereikia ir pinigų, mes imsime jusų karus kaipo įmokėjimą, o likusią dalį jus galite išmokėti kaip patogiau.

Atdara kasdien iki 10 v. v. ir visą dieną sekmadienį

COOK COUNTY FINANCE CO.
1340 W. 63rd STREET (Prie Loomis)

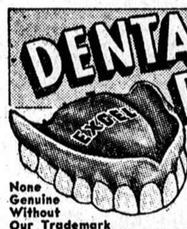

NEĮŽUŽANTI EXCEL PLATE
Natural, gražus dantys visiems pritaikomi. $6.50 Per Plate

ROOFLESS PLATES
Kur dantistai daro impresijas musų budu, gaunat Excel kokybę. $15.50 Each

Visų Rušių Aukso Bridžės Darbas po $2.50 ir aukščiau.

EXCEL DENTAL LABORATORY
32 W. WASHINGTON ST. ROOM 404
Tel. DEARBORN 1470 . . . OPEN EVES.

11 METŲ SUKAKTUVIŲ ISPARDAVIMAS!

$50,000

VERTĖS RAKANDŲ BUS PARDUOTA UŽ MAŽIAU KAIP PUSĘ KAINOS

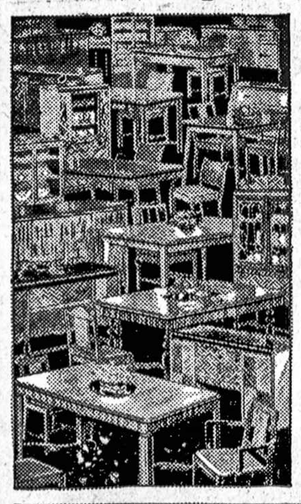

2-jų dalių Parlor Setas - - - - - $29.50
5-kių dalių Kitchen Setas - - - $14.50
3-jų dalių Bedroom Setas - - - $29.50
1940 Naujos Mados Gesinis Pečius, tik - - - - - - $29.50

Išpardavimas Tęsis Visą Vasario Mėnesį.

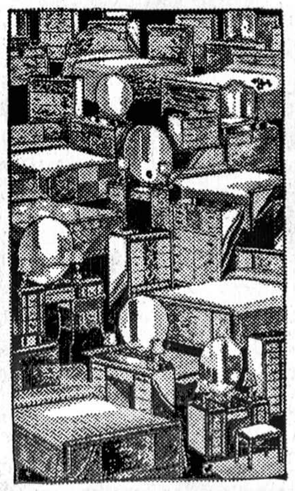

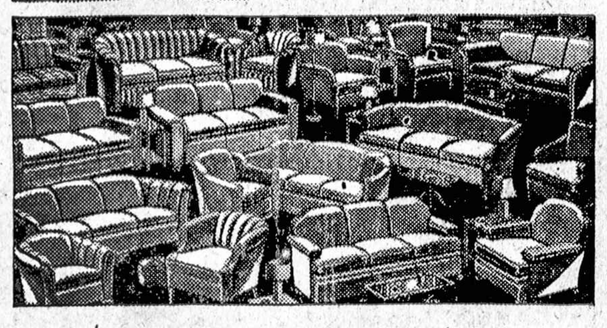

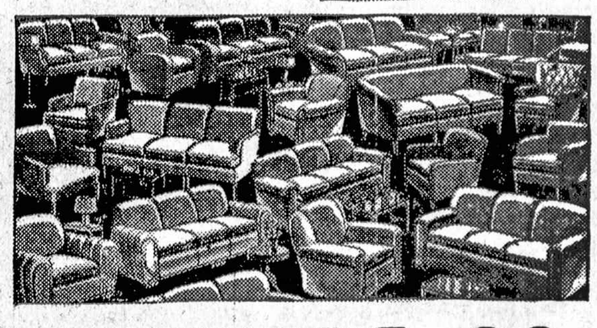

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Road **SEEley 8732-8760**

AKINIAI VISOKIOS MADOS

už $2.45

pritaikyti akims su pilna garantija. Ekzaminavimas akių veltui. Lensą sulaužytą padarome už $1.00. Nauji tempeliai 50c. Adjustinimas akinių VELTUI.

Dr. Karolis Nurkat-Nurkaitis randasi didžiulėje Joseph F. Budriko krautuvėje kožną dieną ir nedėlioje iki 4 v. popiet.

JOSEPH F. BUDRIK
Furniture House
3409-11 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 2151.

• FOTOGRAFAS

CONRAD
FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.

420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

Sophie Barcus

RYTINĖ RADIO VALANDA

— iš stoties —

W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 vakaro.

Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

INSURANCE

(APDRAUDA)

- **PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.**
- **APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.**
- **APDRAUDĄ RAKANDŲ.**
- **APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.**
- **APDRAUDĄ LANGŲ.**
- **TAVERNŲ ir namų savininkų, kurioje randasi tavernai nuo Public Liabilities.**

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Sutaisė Dr. D. Pilka. Ji yra tinkamiausia Amerikos lietuviams. Turi paaiškinimus angliškai ir žodynėlį.

KAINA $1.00

Galima gauti "Naujienose", 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill., arba Dr. D. Pilka, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 15 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Vardas_____

Adresas_____

Miestas_____

Valstija_____

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
$6.00 per year in Canada
$5.00 per year outside of Chicago
$6.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui .75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:
Viena kopija 3c
Savaitei 18c
Mėnesiui 75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoj, paštu: (Atpiginta)
Metams $5.00
Pusei metų 2.75
Trims mėnesiams 1.50
Dviem mėnesiams 1.00
Vienam mėnesiui 75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:
Metams $8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Darbiečių pareiškimas

Britanijos Darbo partijos vykdomoji taryba išleido svarbų pareiškimą karo ir taikos klausimu. Ji sako, kad sąjungininkai (Anglija ir Francuzija) neprivalo eiti į jokias taikos derybas su Hitleriu arba tokia Vokietijos valdžia, kuri nebus atitaisius skriaudų, padarytų Čekoslovakijai, Lenkijai ir Austrijai, pirma negu prasidės derybos. Darbo partija pabrėžia, kad sąjungininkai negali tenkintis Vokietijos valdžios prižadais, kadangi praeities patyrimas rodo, jogei Vokietija daug kartų yra davusi iškilmingus prižadus, kuriuos ji paskui sulaužė.

Tai yra griežtesnė pozicija, negu ta, kurią iki šiol buvo oficialiai užėmęs Chamberlaino kabinetas. Kaipo oficialų karo tikslą, Anglijos premjeras yra paskelbęs, "hitlerizmo sunaikinimą". Bet kas yra hitlerizmas? Jeigu, pav. Vokietijos naciai, netekę vilties laimėti karą, priverstų Hitlerį rezignuoti ir jo vieton pastatytų maršalą Goeringą, tai ar šitokia valdžios atmaina Vokietijoje Angliją patenkintų? Vokietijos armijos generolai, sakoma, planuoja tokį "pučą" padaryti, tikėdamiesi, kad tuomet Anglija sutiks taikytis, nes "hitlerizmas" jau bus pašalintas.

Bet Anglijos darbiečiai sako, kad šitokia gudrybė Vokietijos naciai neišgelbės savo kailio. Darbiečiai reikalauja, kad su naciais apie taiką visai nebutų kalbama, nežiurint ar nacių priešakyje stovės Hitleris, Goeringas ar kas kitas. Jie stoja už tai, kad taika butų daroma tiktai su tokia Vokietijos valdžia, kuri pasmerks visą nacių režimą ir darbais, o ne žodžiais atitaisys nacių atliktus nusikaltimus prieš pasaulio taiką ir kitas tautas.

Savo pareiškime Darbo partija atsišaukia į Vokietijos žmones, užtikrindama juos, kad Vakarų demokratijos neturi noro Vokietiją pažeminti arba sudraskyti arba jai atkeršyti. Demokratijos sutiks padėti ginklą, kai tik Vokietija įsteigs tokią valdžią, kuri bus nuoširdžiai pasiryžusi elgtis, kaip "geras kaimynas ir geras europietis."

Reikia manyti, kad šitas Anglijos darbiečių pareiškimas užkirs kelią tiems elementams Vakarų Europos demokratijose, kurie dar vis bando visokiomis intrigomis sutrukdyti griežtą karo vedimą prieš nacius.

Karo ir diplomatijos frontai

Demokratijų kova prieš diktaturas paskutinėmis dienomis pasidarė griežtesnė. Ji reiškiasi ne tiktai ginklų susirėmimuose, bet ir diplomatijos, prekybos ir kitokiuose rėmiuose "frontuose".

Mušių tarpe armijų iki šiol beveik nėra, išimant smarkias kovas šiaur-vakariniame Europos kampelyje, tarpe Rusijos ir Suomijos. Bet visą laiką ėjo ir tebeina labai atkaklios didžiųjų demokratinių valstybių grumtynės su diktaturomis įvairiose neutraliose šalyse. Šitose grumtynėse demokratijos pastaruoju laiku įgijo visą eilę laimėjimų. Apie juos galima numanyti iš keleto reikšmingų faktų.

Belgijoje, paskui Holandijoje atsistatydino vyriausieji karo vadai, kurie stoja už "griežtą neutralumą". Jų vietas užėmė kiti asmens, kurie aiškiai simpatizuoja Francuzijai ir Anglijai.

Balkanuose įvyko keturių valstybių — Rumunijos, Jugoslavijos, Graikijos ir Turkijos — konferencija, kuri nutarė 7 metams prailginti sutartį, kad jos bendromis jėgomis gins taiką Balkanuose. Šita Balkanų Santarvė ruošiasi, jei bus reikalas, pasipriešinti jėga vokiečių ir rusų bandymams įsiveržti į Balkanus.

Tuoj po tos konferencijos Turkija paėmė už keleto nacių agentus Turkijoje ir sukonfiskavo Kruppo laivų statymo įmones prie Istanbulo.

Tuo tarpu Francuzijos valdžia padarė kratą sovietų prekybos atstovybėje Paryžiuje, ir valdžios partijos (radikalų) delegacija kreipėsi į premjerą Daladier, ragindama jį skubintis siųsti pagalbą suomiams, kad jie galėtų atsiginti nuo Rusijos.

Anglijos parlamente Chamberlainas dar kartą viešai pasmerkė sovietų agresiją prieš Suomiją ir pasakė, kad suomiai gaus tiek pagalbos iš Anglijos, kiek tik bus galima jos suteikti.

Francuzija, be to, paskelbė spaudoje, kad sąjungininkai turi didelę armiją, iš 375,000 kareivių, Artimuose Rytuose. Buvo taip pat pranešta, kad Turkija, Persija ir Afganistanas tariasi apie bendrą "gynimąsi" nuo galimos atakos iš Rusijos-Vokietijos pusės. (Greičiau reikia manyti, kad francuzai ir anglai su Turkijos parama rengiasi iš šitos pusės kirsti smugį sovietų Rusijai. Paimdami Kaukazą, jie paliktų Rusiją be gasolino ir alyvos, ir visa sovietų karo mašina sugriutų!)

Dar galima pridurti, kad ir Švedija su Norvegija pastaruoju laiku ėmė atviriau remti suomius, nepaisydamos nei Maskvos protestų, nei Berlyno gąsdinimų.

Tokiu budu kuone visose neutraliose šalyse Europoje ir Azijoje demokratijų pozicijos sustiprėjo. O diktatūros laimėjimų neturi niekur. Atrodo, kad bent diplomatijos fronte demokratijos jau perėjo į ofensyvą. Iki pavasario jos, gal but, bus prisirengusios pradėti puolimą ir ginklais. Nebus nuostabu, jeigu jos bandys užeiti Vokietijai iš užpakalio per Adriatiką arba Juodąją jurą ir Ukrainą.

Tuo tarpu smarkiausia ginklų kova tęsis Suomijoje. Jeigu sąjungininkai, kaip jie sako, neduos Suomijai žuti, tai šitame fronte gali gauti galą Stalino diktatura. Jai griuvus, Hitlerio padėtis pasidarytų desperatiška.

APŽVALGA

VILNIAUS ŠELPIMO REIKALU

"Tėvynė" vėl ragina Amerikos lietuvius veikti savistoviai, šelpiant Vilniaus krašto žmones, ir pataria rinkti aukas šiam reikalui ir siųsti Lietuvon "per musų didžiasias organizacijas".

Kai kurie laikraščiai darė priekaištą "Tėvynės" redakcijai, kad ji siulanti ignoruoti lietuvių įstaigas. Bet ji nurodo, kad tai netiesa, ir stato sekančius klausimus:

"Kodėl konsulai nepasako, kokiai organizacijai jie siunčia sudėtas vilniečiams amerikiečių aukas, bet pasitenkina pasakymu 'pasiųsta į Lietuvą'?

"Kodėl 'Draugija Vilniaus Krašlui Remti' nei žodžiu neprisimena, kad nors centą gavusi iš Amerikos, nors sakoma, kad ji gyvuoja jau nuo pereitų metų?

"Kas Vilniaus krašte amerikiečių aukomis sušelptas, kas priglaustas ar pavalgydintas?

"Kas atsitiko su aukomis Klaipėdos pabėgėliams?

"Ką šelpia ar priglaudžia Lietuvos Raudonasis Kryžius ir ką šelpia ar priglaudžia Draugija Vilniaus Kraštui Remti?

"Ar konsulai siunčia amerikiečių aukas į savo privatiškas sąskaitas Lietuvos bankuose, sumaišydami aukas su savo pinigais, ar jie siunčia jas Lietuvos Raudonojo Kryžiaus sąskaiton, ar jie siunčia jas Draugijos sąskaiton, ar kam kitam?"

Iš tiesų, tas aukų siuntimo ir suvartojimo dalykas turėtų buti nušviestas aiškiau. Visuomenė, kuri aukoja, turi teisę žinoti. Tuo gi tarpu dar nebuvo paskelbta ir iš aukų, kurios buvo sudėtos Klaipėdos pabėgėlių šelpimui.

SENIAUS IR DABAR

"Nauj. Gadynėj" paduota tokia ištrauka iš savaitraščio "Nation":

"Po Mannerheimo vyriausias sovietinių atakų taikiklis suomių valdžioj yra Vaino Tanner, kuris taip pat yra aštriai puolamas ir komunistų spaudoje visame pasaulyje. Bet mažai kam žinoma, jog 1937 metais Suomijoje buvo plačiai skleidžiamas manifestas, kuriame Tanneris siulyta į Suomijos respublikos prezidentus. Po manifestu pasirašęs ... Otto Kuusinen."

O pereito gruodžio mėn. 1 d. Maskva jau padarė tą poną Kuusineną nebuvėlės sovietinės suomių "valdžios" premjeru, gi Tanneri pavertė "dvarponiu", "kapitalistu" ir "baltagvardiečiu"!

Vaino Tanner yra Suomijos kooperacijų vadas ir Tarptautinės Kooperacijų Sąjungos pirmininkas. Suomijos vyriausybėje jisai turi užsienio reikalų ministerio vietą.

DAR APIE KOMUNISTŲ AREŠTUS DETROITE

Buvo pranešta, kad Detroite suimta 11 žmonių (ir Milwaukee'je vienas), kurie rekrutavo kareivius Ispanijos lojalistų armijai. Dauguma jų — komunistai. Komunistų spauda rašo, kad valdžia ieško dar keturių asmenų:

"Išduota warrantai areštuot Wm. Weinstone'ą, buvusį sekretorių Michigano Komunistų partijos; Sol. Greeną, Manny Coheną ir Danierių Shugrue, bet šie keturi dar nesuimti."

Viso esą areštuota Detroite jau 16 asmenų už savanorių rekrutavimą Ispanijos karui. Be to, federalinės valdžios agentai užpuolė komunistų vietinį (Detroito) partijos centrą:

"Valdžios agentai atplėšė stalčius komunistų centre ir pasiėmė įvairius dokumentus ir popierius."

Komunistai protestuoja, kad valdžia laužo jų "pilietines teises", ir jie nurodo, kad tuo pačiu laiku, kai valdžia areštuoja žmones, kurie rekrutavo savanorius Ispanijai, tai Detroite ir kitur yra "rekrutuojami savanoriai Suomijai". Bet čia painiojama skirtingi dalykai.

Amerikos įstatymai nedraudžia žmonėms, kurie yra gimę svetimoje šalyje, grįžti į tą šalį ir tenai stoti į armiją. Antra, amerikiečiai, kurie nori kariauti Suomijoje, rašosi į Suomijos armiją **ne Amerikoje,** bet Suomijoje arba kitoje kurioje šalyje, kur suomiai turi rekrutavimo punktus.

Tuo tarpu, kaip matyt iš spaudos pranešimų apie komunistų areštus Detroite, kareiviai Ispanijos karui **buvo priimami čia pat.** Tarp suareštuotųjų yra trys daktarai, kurie **išegzaminuodavo** savanorių sveikatą ir spręsdavo, ar jie tinka armijai, ar ne. Tie daktarai, matyt, veikė, kaipo Ispanijos kariuomenės įgaliotiniai. Taigi, kaip atrodo, čia buvo tikras kareivių rekrutavimas svetimai valstybei, kas yra numatyta baudžiamam įstatyme.

Jeigu valdžia negalės įrodyti teisme, kad čia buvo toks rekrutavimas vykinamas, tai sureštuotieji negalės but nubausti. Įstatymas nedraudžia agituoti už karą arba patarti žmonėms dalyvauti kare; nedraudžia net duoti pinigų keliaujantiems į karą. Nes tai nėra kareivių ėmimas į armiją.

Bet komunistai, matyt, įstatymo nepaisė, ir jiems čia gali buti toks pat "trobelis", koks ištiko Browderį dėl pasporto.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto
Vice-prezidentas John Nance Garner (po kairei) ir generalis pašto viršininkas James H. Farley demokratų nacionalio komiteto susirinkime Washingtone.

Lietuvos Padangėje

KAUNAS.—Optuojančių Lietuvos pilietybę klaipėdiškių pareiškimai generaliniame Lietuvos konsulate Klaipėdoje įplaukia didesniame skaičiuje, negu buvo numatyta. Už Lietuvos pilietybę pasisako visokių sluoksnių asmenys tiek iš miestiečių, tiek iš kaimiečių. Optuoti gali tik lietuviai.

KAUNAS. — Gruodžio pradžioje visoje Lietuvoje, be kai kurių Vilniaus srities rajonų, buvo įregistruota 67,083 radijo abonentai.

KAUNAS. — Suregistravus visus Lietuvos pajūrio žvejus ir jų žvejybos inventorių, rasta, kad žvejų Lietuvos pajūryje yra apie 2500 žmonių, jie turi 50 motorinių laivų, keliolika kuterių (didelių motorinių), 35 burlaivius, 46 irklinius laivelius ir apie 600 tinklų.

KAUNAS. — Miškų departamentas padarė sutartį su firma Northern Forest Company Ltd. skyrium Rygoje, kuriai parduoda 100,000 erdmeterių eglinių popiermalkių po 22 litus už erdm., viso už 2,200,000 Lt.

St. Miščikas-Žiemys.

Nuo Lenkijos iki Suomijos

(Musų specialaus korespondento)

(Tęsinys)

II.

Vokietija puolė Lenkiją su nemaža kariuomene, kaip žinoma, pavartojo dargi 70 divizijų, skaitant vokiečių diviziją 12,000 kareivių, gausime 840,000 kareivių, iš kurių tiesioginiuose mušiuose dalyvavo apie 250,000 kareivių.

Lenkija pastatė pirmomis dienomis apie pusę milijono kareivių, kurių apie 300,000 kareivių dalyvavo iš pirmos dienos mušiuose.

Tokiu budu pajėgos buvo veik vienodos, nors techniškų atžvilgiu vokiečių kariuomenė buvo geriau aprupinta, ypač turėjo daugiau lakstytuvų ir iš karto lenkų oro laivyną netikėtai puldama sunaikino. Maža to, lenkai neturėjo pakankamai antiorinių armotų ir vokiečiai iš karto turėjo persvarą ore.

Maža to, vokiečių mažumos pačioje Lenkijoje labai smarkiai padėjo vokiečiams, nurodydami orlaiviams linkmę kur lėkti (iškirsdami rugius rodyklės forma arba rodyklės forma išardami lauką), be to užsiimdami sabotažu viduje, nors lenkai pirmomis dienomis nemaža vokiečių agentų ir sušaudė.

Antras pliusas vokiečiams buvo, jog susivėlavo rudens lietus ir vokiečiai galėjo naudotis keliais, eiti per upes, kurios buvo nepatvinusios, vartoti savo motorizuotas dalis.

Trečias pliusas vokiečiams buvo, jog kuomet lenkų armija pasitraukus iki savo apsigynimo vietų pradėjo laikytis, rusai puolė ją iš užpakalio ir tuo privertė lenkus dalį savo kariuomenės dalių permesti rusų frontan ir visa apsigynimo sis tema subyrėjo.

Bet kaip ten bebutų lenkų pralaimėjimas ne vien tame gludi, ji butų taip smarkiai nesubyrėjus, jei jos vidaus padėtis prieš karą butų buvus kitoniška.

Lenkijos žuvimas didelio nuostolio pasauliui nesuteikė, nes žuvo viena iš reakcingų valstybių, kuriai taip pat niekas švento nebuvo, nors tuo negali teisintis Lenkijos puolikai, kurie nieko geresnio Lenkijos gyventojams nedavė, priešingai, pakeitė dvarininkų reakciją nauja vergija, nei kiek nemenkesne, kokią turėjo prie ponų. Antra, Lenkijos užkariautojai nėjo šin karan kažkokių idealų vedami, bet grynai savo grobuoniškų apetitų patenkinimui. Taigi, nors Lenkijos sugriuvimas šiek tiek prablaivė Lenkijos ponų galvas, nei kiek nepagerino pačių gyventojų padėties.

Bet Lenkijos buvęs režimas, nepaprasta socialė nelygybė, žiaurus mažumų persekiojimas, nesiskaitymas su elementarėmis žmoniškumo teisėmis tik pagreitino jos susmukimą po pirmo smarkesnio karinio smugio.

Kaip žinome, dargi karo metu Lenkija neatsisakė savo senos politikos ir frontan siuntė kaip karts pirmiausia tas kariuomenės dalis, kurios susidėjo iš mažumų ir kurios negalėjo turėti jokio noro ginti savo pamotę tėvynę.

Viso to mes nematome Suomijoje.

Suomijos vidaus tvarka paskutiniu metu buvo ne tik nusistovėjus, bet dargi progresavo laisvių ir kitais atžvilgiais.

Suomija ne tik buvo apsidirbus su fašistais, bet ir turėjo laisvai rinktą seimą, kuriame ne tik buvo visų partijų atstovai, bet dargi iš dviejų šimtų atstovų, buvo 80 socialistų, kurių dalis buvo pačioje valdžioje, gi Lenkijoje buvo grynai fašistinis seimas, visos ne valdžios partijos buvo nelegalės ir liaudis neturėjo jokio balso valdžioje.

Kas galėjo buti užinteresuotas ginti tokią tėvynę? Vien tie, kurie iš jos gyveno: dvarininkai, bankininkai, kapitalistai ir visa gauja valdininkijos bei karininkijos, kuri jau dėl savo privelegiuotos padėties negalėjo buti karinga.

Ir jei prieš vokiečius šiek tiek laikėsi, prieš rusus, kurie dar tuo laiku visgi nebuvo visai nusiėmę kaukę, visai nesipriešino, nes tikėjosi turėti geresnį gyvenimą, negu prie savo ponų. Jau vienas kerštо noras, jog pasiliuosuos nuo senų valdovų, vertė Lenkijos valstietį bei darbininką mesti šautuvą.

To viso mes nematome Suomijoje.

Nesakysime, jog Suomijoje dangaus karalystė, netvirtinsime taip pat, jog ten nebuvo socialės nelygybės, bet turime pripažinti, jog ten liaudis turėjo viltį pasiekti tai, ko ji seniai troško.

Jei Lenkijos valstietį bei darbininką, kuris nemoka skaityti, kuris negali įsigilinti į žodžius bei obalsius, kad suprastų kas už jų slepiasi, buvo galima rusams apgauti savo pažadais, tai suomių valstietis bei darbininkas pilnai suprato ką žada jam rusų okupacija, kas jį po naujais valdovais laukia.

Maža to, Suomija neturi mažumų, kurios buvo prislėgtos, persekiojamos, ten gyveno suomiai, nieko jie nepaglemžė daugiau, dargi mažiau, nes karelai, kurie yra taip artimi suomiams, buvo padalyti pusiau ir dalis likosi po rusų jungu. Tad ką galėjo jam duoti rusų "išlaisvinimas"? Nieko. Tuo labiau nieko, kad taip vadinami laisvintojai jau prieš puolimą pasakė, kad "išlaisvinus" dalis teritorijos bus priskirta prie Rusijos.

Ir todėl Suomijoje šoko ginti savo krašto visi suomiai be luomų bei pažiurų skirtumo.

Tai pirmas skirtumas tarp suomių ir lenkų.

Lenkijoje ne tik socialė nelygybė, bet ir tautinė nelygybė paskutinio laipsnio, gi Suomijoje tautinio klausimo jokio nebuvo, gi sociali priešginavimai nebuvo nei kiek nedidesni, negu pačioje Rusijoje, priešingai, suomių darbininkas galėjo tikėtis geresnio rytojaus, negu rusas, nes jo krašte nebuvo tos reakcijos, tos geležinės diktatūros, kurią jam piršo rusai.

Maža to, suomis apsišvietęs, pats galįs galvoti ir spręsti, gi Lenkijos pilietis analfabetas, negalįs pats galvoti, nes neturi pamato, bendro prasilavinimo ir jį galėjo apgauti kiekvienas savo gražiais pažadais.

Be to, jo padėtis buvo tiek beviltiška, tiek panaši į rusų bei vokiečių, jog jis nieko negalėjo pralaimėti pakliuvęs svetimon vergovėn, priešingai galėjo tik laimėti: atkeršyti buvusiems savo skriaudėjams ir už tą kerštą užmokėti nauja vergija. Bet jam buvo tas pliusas, jog bent kelias dienas galės gyventi keršydamas savo ponams.

III.

Mums laisvo krašto piliečiams toki samprotavimai nevisai suprantami, bet jiems, pavergtiems bei analfabetams, labai aiškus.

(Bus daugiau)

KAUNAS. — Buvęs ministeris pirmininkas brig. generolas Černius paskirtas ypatingų reikalų karininku prie krašto apsaugos ministerio.

IŠ CHICAGOS Į PORTLANDĄ PAUKŠČIŲ KELIAIS

H. MOCKUS.

Kaip tai atsitiko.

Gavau telegramą, kad brolis sunkiai serga. Vėliau susilaukiau ir daugiau telegramų su paraginimu nedelsiant tuoj atvykti.

Kadangi atrodė labai rimtas dalykas, tai aš pasiskubinau rezervuoti sau vietą lėktuve. Vadinasi, pasiryžau vykti paukščių keliais. Iš Chicagos turėjau išskristi 9:30 val. vakaro. Tvarkaraštis rodė, jog Portlandą pasieksiu kitą rytą 10:30 valandą.

Prieš tai nė kartą neturėjau progos lėktuvu skristi. Visokios tad mintys pradėjo į galvą skverbtis. Man liudna buvo dėl brolio ligos, o tuo tarpu kai kurie mano draugai lyg ir pavydėti man pradėjo: matai, turės progos tolimą kelionę lėktuvu skristi! Ir tai geriausiu Douglas No. 5 lėktuvu skristi 2,400 mylių tik į vieną pusę.

Kelionės pradžia.

Aš asmeniškai nelabai tesidžiaugiau, nes kelionės tikslas nebuvo, kaip amerikonai sako, "a pleasure trip.' Važiavau juk aplankyti sunkiai sergančio brolio. O kadangi buvau gavęs net kelias telegramas, tai reikalas atrodė visai nekaip.

Pradėti savo kelionę turėjau iš Cicero ir 63-čios, atseit, Municipal skridyklos. Atvykęs čia pastebėjau, kad žmonių judėjimas buvo beveik toks pat didelis, kaip ir geležinkelio stotyje. Vadinasi, oro susisiekimas yra pusėtinai prigijęs ir nemažas skaičius žmonių juo naudojasi.

Susirinko ir burys mano draugų pažiūrėti, kaip aš kilsiu į viršų. Pradėjau ruoštis kelionei. Pirmiausia reikėjo sutvarkyti tikietus. Bet čia turėjau kliučių. Pirkau tikietą iš Chicagos per Kansas City, Los Angeles į Portlandą. Pusę sumokėjau pinigais, o kitą pusę čekiu. Kada susidarė tokia kombinacija, tai reikėjo susižinoti su pasažierių agentu. Pastarasis buvo pašauktas telefonu. Pasiaiškinau jam visą reikalą. Agentas pačmė mano čekį, bet netrukus vėl grįžo atgal.

—Well, p. Mockau, jokių informacijų negalėjau gauti, nes visos įstaigos jau uždarytos.

Jis mano pavardę taip aiškiai ištarė, kaip tik lietuviai taria. Man dingtelėjo į galvą, ar tik jis nebus lietuvis. Aš primygtinai pradėjau jį klausti, ar jis tik nebus lietuvis, nes amerikonai jokiu budu taip mano pavardės netars. Bet jis tik nusišypsojo ir atsakė, kad jam ta tarsena taip sau netikėtai išsprudo.

Pirmi įspudžiai.

Štai jau 9:20 val. Metas tad lipti į lėktuvą. Šeima ir draugai palydėjo iki lėktuvo. Jie turėjo grįžti, kadangi arti neprileido. Aš gi atsiduriau viduje, kur mane pasitiko uniformuota ir labai graži ir gražiai nuaugusi mergina. Ji pirmiausia užrašė mano vardą ir pavardę bei kur važiuoju. Paskui paėmė apsiaustą ir pakabino prie durų.

Lėktuvo vidus labai puošnus. Sienos pilkai melsvos spalvos, o kilimas raudonas tarsi prinokusi vyšnia. Sėdynių viršunės uždengtos su melsvai baltomis, dryžuotomis medžiagomis. Vienoje pusėje gali du pasažierai atsisėsti, o kitoje—vienas.

Žinoma, aš pasirinkau tą pusę, kur buvo po vieną sėdynę. Maniau sau, jog prie lango atsisėdęs galėsiu sau ramiai žiurėti į žemę.

Neilgai teko džiaugtis. Prie kiekvienos sėdynės, ties pasažierum, yra savo rųšies kišenė su žemėlapiu, kramtomos gumos dviem gabaliukais ir degtukų dėžutė. Žvilgterėjęs į tą kišenę pastebėjau, kad ta vieta jau užimta. Ten jau buvo ir paaiškinimas, jog laikinai apleidžiant sėdynę reikia tą "užimta" iškabą palikti.

Tai reiškė, jog aš turiu kraustytis į kitą vietą.

Susyk sulipome trys pasažierai. Vienas jų paklausė, ar galima rukyti. Atsakiau, kad, matyti, galima, nes niekur įspėjimų nesimatė. Be to prie kiekvienos sėdynės dar buvo ir degtukai,—juk tai rukytojų patarnavimui.

Pasikėlėme į orą.

Jau prisiartino 9:30 val., o mes tik trys pasažierai tebuvome. Iš tokio didelio miesto, o tik tiek,—galvojau sau. Vis dėlko žmonės nelabai temėgsta padangėmis skrajoti. Bet kaip tik tuo laiku sulipo dar keturi pasažierai, o netrukus —net tryliką jų. Vadinasi, lėktuvas visai prisipildė.

Prie kapitono kajutės durų pasirodė elektros iškaba, kad pasažierai nerukytų ir prisirištų diržais prie sėdynių.

(Bus daugiau)

Sveikatos Dalykai

RADIUMAS, VĖŽYS IR SVEIKATA

Iki 1897 metų pabaigos chemija visų mokytų žmonių buvo laikoma baigtu, uždarytu ir net užrakintu mokslu. Ir kaip gi tada kitais metais jų nustebta, kai ponia Curie pranešė, kad pasaulyje dar esama vienos nežinomos medžiagos ir kad toji medžiaga nuolat skleidžia spindulius žymiai stipresnius už uraniumą-vieninteli iki tol žinomą spinduliuojantį elementą. Tie spinduliai buvo panašus į Rentgeno spindulius, bet ne jie. Po kiek laiko Curie su savo padėjėjais iš aštuonių tonų žemių, vadinamojo "pičblendo", išplovė arbatinį šaukštelį tos naujos medžiagos, kuri pasirodė milijoną kartų stipriau spinduliuojanti negu garsus sunkusis uraniumas. Tą medžiagą, švarų elementą, Curie pavadino radijumu, ir jis bematant sukėlė didžiausią revoliuciją ne tiktai chemijoje, bet ir fizikoje.

Kai vėliau imta tirti tą keistąjį elementą, pasirodė, kad jis yra ne originalus, pastovus daiktas, bet kažkas vidurkelyje tarp uraniumo ir paprasto švino: kai uraniumas netenka dalį savo spindulių, jis virsta radijumu, o radijumas 2,500 metų be pertrukio spindi, o paskui užgesta ir pavirsta gabalu negyvo švino.

Radiumas skleidžia visas tris rušis spindulių: alfą, betą ir gammą. Pirmieji du yra įdomus elektros mokslui, o gamma spinduliai yra vartojami medicinoje. "Alfa" spindulius sulaiko net lapas popierio; "beta" spindulius jau gali sulaikyti tik lapas platinos, o "gamma" spinduliai yra keturis kartus "kietesni" (turi jėgą prasiskverbti) už stipriausius pasaulyje gaminamus Rentgeno spindulius. Visame pasaulyje radijumo yra vos 350 gramų; apie pusę to kiekio laiko Amerika. Radiumo kaina rinkoje—apie 300,000 litų už gramą. Tad toji medžiaga yra neprieinama plačioms masėms gydyti, bet iš tiesų to nė nereikia. Radiumas skleidžiasi daug kur iš žemės, dar dažniau jo yra mineraliniuose vandenyse, dumbluose; aptinkama jo ir šaltiniuose. Švarus radiumas vartojamas medicinoje naujai augantiems audiniams naikinti. Jo naikinamoji galia odai, liaukoms, blužniai ir centrinei nervų sistemai yra labai didelė. Bet dar labiau jis naikina visus naujai augančius audinius, kaip antai, gemalą, kiaušinėlius ir navikus, todėl tad jo nauda kovai su vėžio liga yra kartais labai didelė.

Į atvirą klausimą, ar radiumu galima išgydyti vėžį, dabartiniai specialistai atsako:—Taip. Išimtinais atsitikimais, ne visai tikrai,—taip. Daugumą atvejų—ne. Tikriausiai ne. Palankus gydyti yra abiejų lyčių odos vėžys, gimdos vėžys, kručių vėžys ir tos abiejų lyčių vėžio rušys, kurios yra lengvai prieinamos. Neseniai vienas autoritetas suglaudė tai šitaip: gerose prityrusiose rankose radiumas gali išgydyti apie 60% moterų vėžio susirgimų ir apie 20% vyrų vėžio atvejų. Bet butina sąlyga kiekvienam sėkmingam vėžio gydymui yra ta, kad prieš gydymą radiumu susirgusi vieta nebutų operuota ar gydyta kuriuo nors kitu budu.

Tai žinoma ir ne perdaug džiugins vėžio ligonius. Bet ir to jau yra nemaža. Tačiau vertinant radiumą kaip gydomąją priemonę nereikia laikyti jo tik antivėžiniu chirurgu. Tokiems piktiems auguonims kaip vėžys, be abejo, reikia kietų ir galingų radiumo spindulių, bet už tai švelnesnės ligos labai gerai (ligoniui, ne joms) veikiamos silpnesnių radiumo dozių. Farmakologijai yra žinoma daug medžiagų, kurios mažomis dozėmis veikia toniškai (stiprinančiai), didesnėmis — kaip stimuliantai (žadintojai), dar didesnėmis — kaip erzinantojai, o didelėmis — nužudo bematant. Radiumas yra viena pačių pirmųjų tokių medžiagų.

Po to, kai chemikai ir fizikai jau su tuo stebuklingu naujai atrastu elementu apsiprato, ponios Curie duktė Joliot su savo vyru 1935 m. sukėlė dirbtinį medžiagų spinduliavimą, ir tada pagaliau buvo eksperimentiškai įrodyta, kad iš tiesų kiekviena pasaulio medžiaga spinduliuoja, tik jų spinduliavimo intensyvumas ir galingumas tesiskiria; o gydytojai dabar jau beveik tikri jaučiasi, kad tas spinduliavimas tyrame ore teikia visiems gyviems daiktams reikalingą sveikatą. Tuo tarpu dar nesame tikri, kiek žmogaus sveikata priklauso nuo radio-aktyvumo (medžiagų spinduliavimo) ir ar jis galėtų be jos ilgai gyventi, bet užtat jau visiškai įsitikinę galime buti tuo, kad radio aktyvumas kai kuriems ligoniams (ypačiai reumatikams) labai padeda budamas vandenyse ir dumbluose, kuriuose jie kurortuose mirkosi.

Tačiau, kadangi tokių vandenų ar dumblių radio aktyvumas greitai išdėga, tai jų transportas jų gydymų savybių neišlaiko; jais tenka naudotis tik vietoje. Išimtį sudaro tik tie vandenys, kuriuose yra ištirpusių radio-druskų, nors ir visai nežymus kiekis. Toks vanduo, geriamas ilgesnį laiką, labai teigiamai veikia ypačiai antrą vidurį amžiaus pradėjusiųjų sveikatą. Homeopatijoje —jau pripažįsta dabar ir "alopatai"—yra daug daugiau turinio, nei pastebi žmogaus akis.

"L. A."

Iš Lietuvos

KAUNAS. — Iškeltas sumanymas išnaudoti Lietuvoje esamą labai didelį kiekį geros žemei trėšti medžiagos ežeruose. Kadangi Lietuvoje yra nemaža ežerų ežerelių, turinčių daug dumblo, o dumblas paprastai yra labai tinkamas dirvoms ir pievoms trėšti, atatinkamos įstaigos projektuota gaminti tam tikrus įrankius dumbliui semti. Dėl karo pabrangus mineralinėms trąšoms, toks ežerų dumblo sunaudojimas kraštoto ukiui duos didelę naudą.

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., nes Nuošimtį Nuo 1 Dienos

Turtas virš - - - - $4,000,000.00

Atsargos fondas virš - - $300,000.00

Dabar Mokame 3½% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12

Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT

SAVINGS FEDERALLY INSURED

4192 ARCHER AVENUE

Remkite Lietuvišką Žyduką

Nathan Kanter

MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale

4707 S. Halsted St.

Tel. Boulevard 0014

PETER SUDENT

Atidarė naują vietą ir PIKNIKAMS DARŽĄ

Gražus, tavernas, patogus privažiavimas.

6600 W. 111th St., Worth, Ill.

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom fornįčius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.

3406 So. Halsted St.

Šaukit Tel. YARDS 3408

Kovo 31

ĮVYKS

NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS

SOKOLŲ SVETAINĖJE

2343 SO. KEDZIE AVE.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Užprašymas I Parodą

1940 metų Rakandai

Pamatykite naujus, 1940 metų rakandus, Karpetus, Parlor Setus, Pečius, Radijas. Per 29 metus niekados nebuvo tokio didelio pigumo kaip dabar. Patartina pirkti dabar, tolesniam pristatymui. Įmokant kiek rankpinigių, rakandai yra palaikomi verauzėj iki 6 mėnesių dykai. Išmokėjimai iki 3 metų. Kadangi visokia medžiaga ir dirbtuvės yra panaudojamos karo reikmenų parūpinimui, tai laukiama didelio kainų pakilimo.

Gražus Parlor Setai, konstrukcija garantuota 10 metų, vėliausios mohair ir spalvų, tiktai $69.50

STUDIO COUCHES po $16.95 ir aukščiau.

Ant karpetų, lempų, Valgomo Kambario Setų sutaupoma 40%.

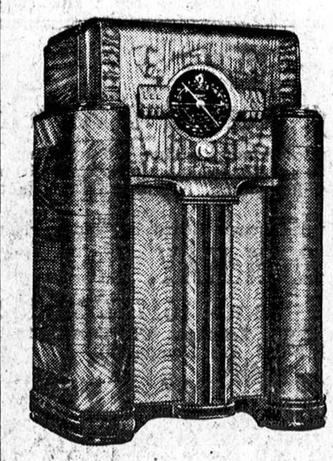

Už $59.95 šitas gražus naujas Radio tiktai dabar

Midget Radios, vertės $12.95 už $6.95

1940 metų Westinghouse Norge, Kelvinator, General Electric Elektrikinės Ledaunės po $99.50 ir aukščiau.

Po 15¢ į dieną pačios išsimoka už save.

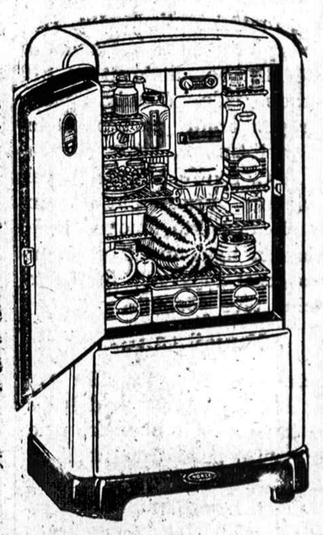

JOS. F. BUDRIK

FURNITURE HOUSE

3409-11 ir 3417-21 So. Halsted Street

Dėl sąžiningo radio patarnavimo pašaukite YARDS 3088

Žymus BUDRIKO RADIO PROGRAMAS iš WCFL—970 k. nedėlioje 5:30 iki 6:30 po pietų.

Patogumui krautuvė atdara nedėliomis iki 4 valandos po pietų.

"NAUJIENŲ" Radio Programai

DAINOS, VĖLIAUSIOS ŽINIOS IR ĮDOMŲS PASIKALBĖJIMAI.

kiekvieną sekmadienį

nuo 11:00 iki 11:30 val. ryto, iš stoties W.G.E.S., 1360 kilocycles.

KLAUSYKIME ŠALTIMIERO RYTMETINIŲ LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ 10:00 VAL. RYTO 1480 KC. iš STOTIES W.H.I.P.

MADOS

No. 4366—Praktiška suknelė. Sukirptos mieros 34, 36, 38, 40, 42, 14, 46 ir 48 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No._____.

Mieros _____ per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

Legionieriai Dėkoja Aukotojams ir Bankieto Dalyviams

Parengimas buvo labai pasekmingas

Dariaus-Girėno postas 271 yra didžiai dėkingas aukotojams ir visiems svečiams, dalyvavusiems bankiete vasario 4 d.

Bankieto rengimo komisija su Wm. Kareiva džiaugiasi ir negali atsidėkoti visiems bankieto dalyviams, garbės svečiams, kalbėtojams, šokėjoms ir t. t.

Dėkoja darbininkams ir darbininkėms legionierėms, kurios taip mandagiai ir energingai patarnavo prie stalų ir sunkiai prakaituodamos gelbėjo prie gaminimo valgių.

Taip pat rengėjai dėkoja berniukų ir mergaičių skyriams, Drum ir Bugle Corps, kurie dalyvavo Cicero Stadione lietuvių parengime ir sugrįžo gana nuvargę, bet vistiek pasirodė pilni energijos ir labai gražiai "sudrumino", kas svečiams labai patiko. Toliau rengimo komisija yra labai dėkinga lietuvių spaudai, musų dienraščiams, labiausia "Naujienoms", kurios kartkartėmis talpino musų pranešimus apie rengiamą bankietą; taip pat radio valandų leidėjams už taip malonų mums patarnavimą. Jie pašventė savo brangų laiką ir energijos garsinimui minimo bankieto.

Ekspertas virėjas

Taip pat negalima pamiršti lietuvio eksperto virėjo, Frank Delengausko, kuris rupestingai ir sąžiningai prirengė gardžią kalakuto vakarienę.

Toliaus bankieto komisija širdingai dėkoja gerbiamam legionieriui Charley Narušis už supirkimą jaunų paukščių labai prieinama kaina.

Todėl dar kartą pirmininkas Wm. Kareiva ir visa rengimo komisija taria širdingiausį padėkos žodį bankiete dalyvavusiems svečiams, darbininkams arba pagelbininkams vyrams ir moterims, taip pat jaunuoliams ir posto viršininkams, k. t. komandieriui Wm. Sebastian, salės statymo pirmininkui, B. R. Pietkiewicz, kurie tinkamai ir mandagiai atliko savo pareigas.

Rengimo pirmininkas

O už bankieto pasisekimą ir gerus rezultatus priklauso didelis kreditas komisijos pirmininkui Wm. Kareivai, nes jam teko pasiimti ant savo pečių didžiausią atsakomybę pasisekimas ar nuostolis, džiaugsmas ar nemalonumas, viskas buvo pavesta jo rupesčiui, todėl jam ir teko pašvęsti daug laiko, energijos ir daug nedamiegoti. Su darbščios komisijos pagalba viskas nusisekė kuo geriausia ir nėra abejonės, kad dalyvavę svečiai buvo linksmi ir pilnai patenkinti.

Frank Krasauskas.

Lėktuvas Susikulė Į Medį

Užmušė Lakuną

Prie Hobart, Ind., netoli Gary, į medį įlėkė mažas keleivinis lėktuvas.

22 metų lakunas Samuel Delvatore, iš Calumet City, Ind., buvo užmuštas. Antras lėktuve buvo žmogus, 23 metų Ravell Deckema iš Hobart, buvo sunkiai sužeistas. Jis guli Metodistų ligoninėj.

Ciceroj Atsirado Trečia Partija Su Lietuvių Sąraše

Nepaprastos iškilmės; daugybė žmonių; kitos žinios

CICERO. — Praeitą sekmadienį čia liko atžymėta du istoriški įvykiai. Jaunuomenės surengtos 22 metų Lietuvos nepriklausomybės iškilmės įvyko Ciceros Stadijone. Apie skaičių publikos nesigilinsiu. Tik tiek žinau, jog buvo daug. Basketball lošime laimėjo visų mylimo advokato Norbert Tumavicko jauktas, nežiurint jog to jaukto du geriausi lošėjai negalėjo dalyvauti. Yra susižeidę. Garbė tau, Norbertai, jog turi tokią laimę.

Antros iškilmės tai atidarymas naujo tilto 52 Ave. ir 12th. Senais laikais čia buvo medinis tiltas. Ilgą laiką buvo visai panaikintas. Tas naujas, moderniškas tiltas duos daug patogumo važiuotojams.

Pasekmingas vakaras

Optimistų Kliubo metinis parengimas buvo gana pasekmingas. Publikos atsilankė pilnutėlė erdvi Liuosybės svetainė. Daug matėsi svetimtaučių. Tarpe visų kitų buvo ir Raudonos Rožės Kliubo atstovai su $10 iš kliubo iždo. Šauniai pasirodė republikonų partijos atstovai, visi žinomi, seni pažįstami. J. C. Stoffel, Frank Marek ir vietinis Frank Christenson Tai šio distrikto žmogus ir jo tėvas čia ilgus metus su lietuviais gerai sugyveno. Sunus irgi eina tėvo pėdomis.

Naujoji partija

Atsirado nauja politiška partija, bet tai paprastas dalykas. Tas buvo, yra ir bus. Yra priežodis: "Du pešasi, tai tretis pasinaudoja". Bet čia to nebuvo ir vargiai bus. Republikonai su statė savo sleitą. Demokratai nerimavo, o prie to nemaža atrioko pridarė Tumavicko pasekėjai. Jie griežtai reikalavo gesoriaus vietos, bet galiau su taikė.

Štai praeitą savaitę pasirodė statai žmonių su obalsiu "už geresnę valdžią". Tame sąstate figuruoja vardas p. Babitz, čia gerai žinomo lietuvio.

'Skymas"

Kas tą naują partiją pagimdė ir ją remia? Vieni kaltina republikonus, kiti demokratus. Aš nekaltinu nei vieno, nei kito, bet jų visų kaltininkas yra doleris. Surado lengvatikių ir sutvėrė naują partiją. Vadinasi, piliečiams duoda pasirinkti. Kam vartoti tuos apgavingus skymus? Kodėl nestoti vienas prieš vieną? Aš patariu piliečiams pabusti ir atsiminti praeitus laikus. Ką laimėjo trečioji partija? Piliečių balsai nuėjo niekais ir šį kartą taip bus. Jeigu kas nebranginat savo balso, tai žinokitės. —D.

IŠ VILNIAUS KRONIKOS

V. K. R. Draugijos Skyrius Vilniuje

Vilniuje 1914—1918 m. nuo karo nukentėjusiųjų reikalais rupinosi Lietuvių Labdaros Draugija - tokia pat sunki prievolė tenka tai Draugijai ir šio karo metu.

Į Vilnių ir jo apylinkes atbėgo dėl karo nukentėję žmonės iš SSSR ir Vokietijos užimtų buv. Lenkijos sričių. Čia yra buvę kaliniai, moksleiviai, inteligentai, miestų ir kaimų varguomenė. Jie visi yra reikalingi skubios pašalpos.

Šiems reikalams rupintis prie minėtos draugijos įsteigta buvo komisija beturčiams šelpti, ir vėliau komisija persiorganizavo: dabar ji vadinasi Vyriausiojo Komiteto Vilniaus Kraštui Remti Vilniaus Skyrius.

Ligi gruodžio m. 12 dienos tas skyrius jau buvo sušelpęs 9,014 žmonių. Tai buvo pašalpos neorganizuotiems žmonėms. Organizuotąją lietuvių visuomenės dalį šelpė kitos organizacijos.

Šiai atbėgėlių svetimšalių reikalais rupinasi Lietuvos Raudonasis Kryžius. Vietos Lietuviai, reikalingi pašalpos, gauna ją per Vilniaus Kraštui Remti Draugijos Komitetą.

Ta viršuje minėta Vilniaus Lietuvių Labdaros Draugija šelpia neturtingus moksleivius ir išlaiko bendrabučius. K. V—as

Moterų Sekcija Moksleivijai Šelpti

Gruodžio m. 12 d. V.K.R. Drjos Komiteto posėdyje Komiteto narė p. Pikšilingienė pranešė, kad Vilniaus miesto ir Vilniaus krašto moksleivija yra reikalinga labai skubios pašalpos. Mokslus einančio jaunimo reikalais rupinasi prie Komiteto įsteigta Moterų Sekcija.

Tame pat susirinkimo posėdyje Draugijos pirmininkas Dr. J. Navakas pateikė susirinkimui Vilniaus Rakto sumanymą. Sumanymui visi pritarė ir čia pat priėmė Vilniaus Rakto Statutą. Raktai bus trijų rųšių: auksiniai, sidabriniai, ir bronziniai.

Vilniaus Raktas bus simbolis, kurs jungs visus pasaulio lietuvius bendram Vilniaus atstatymo darbui.

Vilniaus Rakto ir tam tikrų certifikatų — lapų braižinius ruošia dailininkas p. Burba.

K. V—as

Lietuvos Moterų Aukos Vilniaus Kraštui

Lietuvos Šaulių Sąjungos moterys — šaulės skuba padėti savo sesėms vilniečėms. Neseniai jos padarė gražų žygį: Žemės Ukio Ministerijos moterų šaulių burio šaulės surinko 557 litus ir paaukojo Vilniaus moterų šaulių rinktinei.

Ta pačia proga to burio moterų šaulių vadė ponia Vitkauskienė ministerijoje surinko drabužių, kurie buvo išdalinti Vilniaus lietuviams, kurie už lietuvybę buvo lenkų kalėjimuose ir dabar paleisti į laisvę.

Moterų šaulių garbės vadė Emilija Putvienė Vilniaus moterų šaulių rinktinei paaukojo 100 litų.

Buv. Klaipėdos moterų šaulių rinktinės rėmėjų burys Vilniaus moterų šaulių buriui paaukojo 306 lt. ir 80c.

Vilniaus krašto reikalams visuose Lietuvos paštuose pašto tarnautojai ir darbininkai ligi gruodžio m. 11 dienos suaukojo 11,123 litus. Aukos vilniečiams ir dabar dar renkamos Lietuvos paštuose. K. V—as

Ir Moksleiviai Aukoja Vilniečiams.

Kauno miesto pradžios mokyklose surinkta gana stambios pinigų sumos ir įvairių daiktų Vilniaus Krašto gyventojams šelpti: tai yra pradžios mokyklų mokinių ir mokytojų aukos. Kai kuriose mokyklose aukų rinkimas dar nebaigtas.

Mokiniai ir mokytojai pageidauja, kad jų surinktos aukos butų panaudotos išimtinai švietimo reikalams Vilniaus Krašte.

Iš Kauno autobusais išsiųstas jau antras transportas vadovėlių ir knygų Vilniaus moksleiviams. Lig XII.11 d. buvo pasiųsta per 20,000 egz. Tai vis Kauno pradžios mokyklų mokinių ir mokytojų aukos. Knygų transportą iš Kauno į Vilnių lydėjo ir ten jas įteikė kam reikia J. Jablonskio pradžios mokyklos vedėjas J. Mileris.

Vilniaus Kraštui Remti Draugijos paleisti į visuomenę šukiai gan greitai susilaukė gyvo pritarimo įvairiose lietuvių visuomenės sluoksniuose. Štai prie Lietuvos Moterų Tarybos susiorganizavo lietuviškoms knygoms rinkti komisija. Renkamos knygos, priimami žurnalų komplektai. Ligi XII.10 d. buvo surinkta per 10,000 knygų ir žurnalų komplektų.

Minėtoji Moterų Tarybos komisija nusprendė šiaip padalinti knygas: dalį verstinės ir originalios literaturos kurinių atiduoti lietuvių studenčių sąjungai, kitą dalį Vytauto Didžiojo gimnazijai ir po keilus šimtus įvairių grožinės literatros leidinių — pradžios mokyklų knygynams.

Mokslo vadovėlių dalis atiduota Vytauto Didžiojo gimnazijai, kitų vadovėlių dalį mokyklų inspektorius išdalins neturtingiems pradžios mokyklų mokiniams. Knygas aukojo rašytojai, šiaip visuomenės žmonės ir knygų leidėjai. K. V—as

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

PASVEIK! BE OPERACIJOS

$1.00

KRONIŠKOS LIGOS
KRAUJAS
NERVOS
PILES
KYLA
VARICOSE VEINS
ULCERIS
TONSILAI
GOITERIS
DUSULYS
ŠIENLIGĖ
PROSTATE STRĖN-TAURĖS LIGOS

20 metų patyrimu daktaras neša 'Ligoniams' 'Pagelbą!' Be skausmo —naturalų šaknų vaistų naminį be ir su elektro-magnetinį gydymą— pasveiksi tuojau. Pasekos į 3 ar 5 dienas — žiemos laiku greičiau. Be laiko sugaišties. Įrodyta, kad išgydo į 1 ar 2 savaite. Ateik pasitarimui ar ekzaminui dykai, o $2 gydymas už $1.00.

Dr. Peter Schyman
Išsidirbęs 20 m. specialistas
ARM. 8200 1869 N. Damen Ave.
Įėjimas per kampinę krautuvę. 2 aukštas.

IŠKILMINGAS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 22 METŲ SUKAKTUVIŲ MINĖJIMAS

Penktadienį, Vasario 16 Dieną
CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJE
3133 SOUTH HALSTED STREET

— rengia —
KOMITETAS VILNIAUS KRAŠTUI ŠELPTI

Puikus Muzikalis Programas—Garsųs Kalbėtojai ir Žymųs Svečiai. Visas pelnas Vilniaus Lietuvių Reikalams.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTUVES, VASARIO 16-TO ŠVENTĘ MINĖKIME VASARIO 16!

PIRKIT NAUJĄ BUICK
MILDA AUTO SALES

Pirmas ir vienintėlis Chicagoj lietuvis Buick pardavėjas užkviečia jumis del apžiurėjimo ir demonstravimo naujų 1940 metų modelių automobilių.

806 WEST 31st STREET
DOMINIKAS KURAITIS, Sav.
Telephone Victory 1696
ATSTOVAI
KASTAS SABONIS, CHARLES STEPHENS, RODIN & SHORTY

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

SPECIALISTAI
GYDYTI IR IŠGYDYTI
- **PILES—FISTULAS**
- **KYLA—VARICOSE**
- **VEINS—KOJŲ GĖLAS.**

Vėliausias ir pasekmingiausias budas. Nėra šiurkščios chirurgijos. Gydo dirbant. Tukstančiai išgydytų ligonių. Ekzaminai ir vienas gydymas DYKAI. Mažos išlaidos... lengvus mokėjimai.
20 METŲ TOJ PAČIOJ VIETOJ
The McGowan Service
Dr. T. F. JAMES, prižiuri
25 E. Jackson Blvd.
Kambarys 1517.
Atdara 9:30 v. ryto iki 8 v. vak.
Sekmadienais — 10 iki 12.

ILNIUS PAVEIKSLUOSE—

Binkio ir Tarulio 188 puslapių didelio formato

ILNIAUS BUMAS

Kainavo $4.00. dabar su persiuntimu
TIKTAI
$3.00

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

NELAUKITE—
Rytoj Gali Buti Pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parupintų jums polisą per musų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.
222 W. Adams St. kamb. 1517, 1519, 1521
Telefonas CENTRAL 5208 • Telefonas CENTRAL 5209
GENERALIAI AGENTAI Šių Kompanijų:
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
COLUMBIA FIRE INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY.

Laikyk Pinigus SAUGIOJ ISTAIGOJ

JEI SPAUDŽIA reikalai... jei reikia pinigų ... ar manai pirkti namus, ar senus pataisyti, visuomet ateik pasitarti. Jei turi pinigų ir nori kitiems padėti, atnešk pasidėk ... čia apsauga tikra ir dar nuošimtis geras. Dabar **Naujienų Spulka** moka 3½% palukanų. Jaunuoli! ... tavo tėvai vargus vargdami sudėjo turtus, davė tau mokslą, nes jie žinojo kaip reikia taupyti. Pradėk sau taupomąją sąskaitą dar šiandien NAUJIENŲ SPULKOJ.

UŽTIKRINK SAVO INDĖLIAMS TIKRĄ APSAUGĄ IR PELNĄ.

ČIA VISŲ INDĖLIAI APDRAUSTI IKI
$5,000.00

LITHUANIAN BUILDING,
LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION
1739 SOUTH HALSTED STREET
Telefonas, CANAL 8500

JACK SWIFT—New Plans, but the Same Old Antagonist — *By Cliff Farrell and Hal Colson*

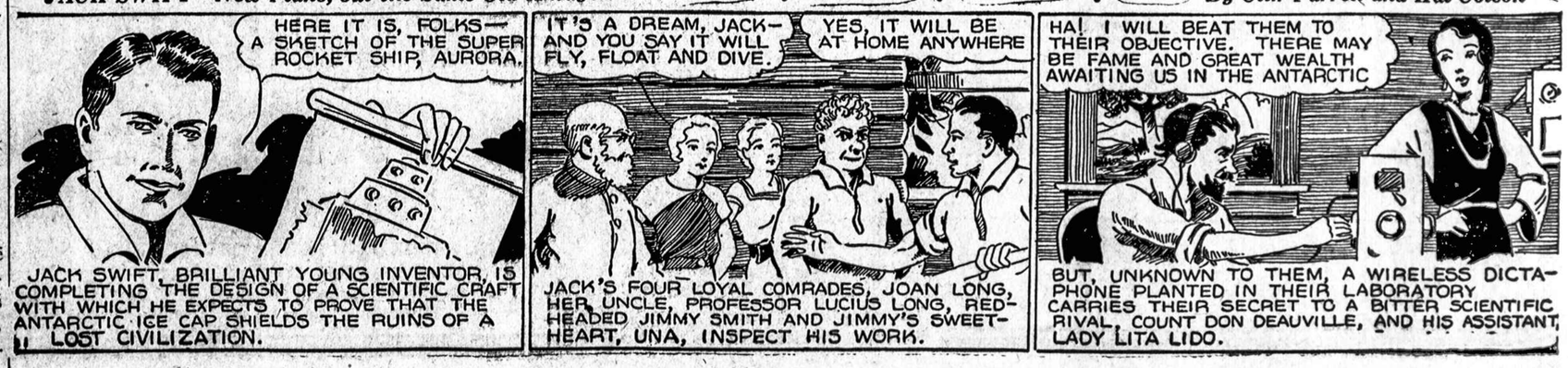

Diena Iš Dienos

Minėjo Gimtadienį

BRIGHTON PARK. — Andai gerai žinomų Petro ir Marijos Simaičių duktė Elenutė, 2421 W. 45 place, savo gimtadienį gražiai paminėjo.

P-lė Simaičiutė yra kukli ir simpatingo budo mergaitė. Už tai ji turi nemažai draugų tiek iš senesnios, tiek ir iš jaunesnios kartos.

O pats p-as Simaitis iš profesijos yra napropatas.

Frentas.

Susilaukė Daug Sveikinimų

TOWN OF LAKE. — Biznierius Jonas Viskantas, 1724 W. 47 St., per savo gimtadienį (vasario 8 d.) susilaukė labai daug svečių ir sveikinimų. Jį sveikino giminės, kostumeriai ir šiaip draugai. Visi linkėjo jam daug laimės ir ilgiausių metų. **—Kostumeris.**

Sidabrinės Vestuvės

Antanas ir Marijona Rupšlaukiai, savininkai bučernės, 3643 W. 55th Pl., šauniai atšventė savo 25 metų vedybinio gyvenimo jubiliejų. Marquette Park lietuvių bažnyčioje "vedybų" ceremonijas atliko kunigas Baltutis. Dalyvavo 25 poros pajaunių. Po ceremonijų nuvažiavo visi pas fotografą, o iš ten į Central Hall, 6908 South Western ave., kur stalai buvo nukrauti įvairiausiais valgiais ir gėrimais. Puota tęsėsi net iki ankstyvo ryto. Pp. Rupšlaukiai yra draugiški ir linksmo budo žmonės, tad pas juos ir publikos buvo prisirinkę pilnutėlė svetainė. Jie visus vaišino be skirtumo pažiurų. Publikos galėjo buti apie penki šimtai. Beveik pusė galėjo buti jaunimo. Publikoj matėsi ir biznierių, kaip tai J. Šakalis su žmona ir Phillips su moterim ir kiti, kurių pavardžių nesužinojau. Pp. Rupšlaukiai yra gana pavyzdinga šeimyna. Užaugino 3 dukteris ir vieną sunų. Vyresnioji, Bernice, 22 metų, baigusi aukštesniąją mokyklą ir dabar dirba. Antroji, Frances, 19 metų, irgi baigusi aukštesniąją mokyklą ir dabar dirba ofise. Sunus Antanas, 17 metų, dabar lanko aukštesniąją mokyklą ir pabaigęs mano eiti dar aukščiau. Duktė Dolores, 6 metų, lanko pradinę mokyklą.

Linkiu pp. Rupšlaukiams sulaukti auksinio jubiliejaus.

Reporteris.

Ji Net Trijų Metelių

Vytautas ir Silvija Cuprinskai, tavern savininkai, 5708 S. Morgan st., atsinaujino "Naujienas". Cuprinskai augina gražią dukrelę Veroniką, kuri vasario 11 bus net trijų metelių amžiaus. Jie yra mandagūs biznieriai ir darbštūs visuomeniečiai. Jie pirmiaus gyveno Bridgeporto kolonijoj ir ten turi daug draugų ir pažįstamų, tat kad ir naujoje vietoje jie atsilanko ir smagiai praleidžia laiką. Aš ir mano talka vėl pradeda naują vagą arti, tat ir mes savo remėjus ir klijentus nuolatos atsimin-sime. Dukrelei Veronikai linkiu geros sveikatos ir kad švęsdama savo trijų metų sukaktį susilauktų daug, daug širdingų pasveikinimų.

—Jusų Ona.

Rodys Filmus

P-nai F. Venckai, atnaujino "Naujienas" savo uošvienei Onai Vercinskienei, Rhinelander, Wis. Jie užlaiko taverną, 5101 So. Union avenue. Šiandien 8 val. vakaro, savo užeigoj turės judžius krutamuosius paveikslus ir kviečia visus savo draugus ir pažįstamus atvykti į parengimą ir smagiai praleisti laiką. Ačiu už prenumeratą ir taip pat turiu viltį, kad p. Venckai panašiu reikalu ir toliaus mane atsimins. — *Jusų Ona.*

Išsiėmė Leidimus edyboms

(Chicagoj)

George Vajvoda, 36, su Emily Simons, 19

Reikalauja Perskirų

Mary Gorski nuo Anthony Gorski

Gavo Perskiras

Rose Puvogel nuo Alfred Puvogel.

Prakalbos

Įdomios prakalbos bus kiekvieną sekmadienį nuo 2 val. po pietų Mildos svetainėje, 3140 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Rytoj kalbės S. Beneckas temoje: Ar pasaulis yra prasikaltęs prieš Dievą užtai, kad nekreipė domės į Biblijos mokslą?

Kviečia visus Biblijos Tyrinėtojai. Įžanga veltui. Rinkliavos nebus. (Skelb.)

Ar Bus Centras, Ar Ne — Ši Kuopa Veiks Kaip Veikusi

Roselando Laisvamanių Reikalu.

Nors eina visokių gandų apie Laisvamanių Etinės Kulturos Dr-ją, kad buk Centro pirm. H. Jagminas per neapsižiurėjimą prarado draugijos čarterį ir yra kalbų, kad mano Centrą likviduoti.

Bet Roselando pirmos kp. Laisvamaniai veikia ir nemano rankų nuleisti, ar tai bus Centras ar ne. Pirma kp. gerai gyvavo kol centro dar nebuvo, tai ir toliaus gyvuos.

Parengimas.

Rytoj, vasario 11 d., kp. turės šaunų parengimą, kuris įvyks Darbininkų svet., 10413 So. Michigan ave. Programą išpildys Aido Choras ir Roselando Moterų Klubo Choras.

Taigi, kviečiame visus laisvamanius dalyvauti šiame parengime. Dalyvaudami prisidėsite prie pirmos kuopos užbrėžto tikslo, tai yra, teiksite materialę paramą musų broliams laisvamaniams Lietuvoj.

Pirma kuopa jau yra pasiuntus apie $300.00 Lietuvos Laisvamanių Etinės Kulturos Draugijai.

Susirinkimas.

Amerikos Lietuvių Laisvamanių Etinės Kulturos Dr-jos No. 1 kp. susirinkimas įvyksta kas antrą antradienį kiekvieno mėnesio, 10413 Michigan ave. Yra kviečiami visi, kurie tik pritariate 1 kp. šiame kilniame darbe, ateikite ir prisirašykite.

—P. Kučinskas, sekr.

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Varduvės

Olga Ambrose

Ponai Ambrose, 1843 South Halsted St., gerai žinomi "Naujienų" apylinkės gyventojams. rengia savo dukrelei Olgai varduvių parę, kad atžymėti jos 17 metų gimtadienį.

Panelė Olga pereitą metą dalyvavo "Naujienų" surengtame gražuolių konteste. Patariu visiems jos draugams ir pažįstamiems pasveikinti grakščią panelę Olgą 17 metų gimtadieniu.

Jos tėvas pasakė man į ausį, kad svečiams turės gerų užkandžių ir grieš gera muzika.

Draugas.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Radio

Kalbės Konsulas P. Daužvardis

Budriko Radio Valanda Ir Oro Teatras

Budriko radio valanda ir oro teatras nedėlios vakare nuo 5:30 iki 6:30 Chicagos laiku bus transliuojamas iš galingos stoties WCFL, 970 k. Penkiolika parinktinių simfonijos orkestros muzikantų gros lietuvių liaudies dainas ir parinktiniai dainininkai dainuos dainas, lydimi orkestros.

Programe dalyvaus Lietuvos Konsulas, p. P. Daužvardis, su speciale kalba paminėjimui Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuvių.

Taipgi bus vaidinama toliau Makalų drama, iš kurios paaiškės, kas atsitiko toliau. Kadangi Chicagoje ir visoje Amerikoje dabar yra dramos savaitė, tai neužmirškite pasiklausyti šitos Makalų dramos Budriko radio valandoje.

Dramos ir Muzikos Mylėtojas.

Naudokitės "Naujienų" Informacijų Biuru

Teikia Žinias Apie Parengimus.

"Naujienos" įsteigė Lietuviškų Parengimų Informacijų Biurą.

Draugijos, Kliubai ir visokios įstaigos prašomos pranešti "Naujienoms" dienas savo parengimų. Taipgi ir rengėjai, pirm samdymo svetainių, prašome kreiptis į "Naujienas", kad nesusidurti su kitais parengimais ir išvengti nepageidaujamos konkurencijos. Šį patarnavimą "Naujienos" teikia nemokamai.

SUSIRINKIMAI

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 11, 1940. Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted st., 12 val. dieną. Visi kviečiami atsilankyti.

—A. Kaulakis, rašt.

JONIŠKIEČIŲ LABDARYBĖS ir KULTUROS KLIUBO narių reguliaris mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 11 d. 1940 m. 1:30 val. popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Prašom visus laiku susirinkti, bus daug svarbių reikalų svarstyti.

GARFIELD PARKO LIETUVIŲ VYRŲ IR MOTERŲ PAŠ. KLUBO mėnesinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 11 d., Napoleon Hall, 3958 W. 5th Ave. 1-mą v. popiet. Prašom visų butinai atsilankyti. **—M. Medalinskas.**

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 So. Halsted St.
Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai Su Geriausiu Skoniu
P. BALČIUNAS ir M. KOVARSKI, Sav.

Karo Žemėlapiai

Naujienose galite gauti spalvuotą Europos žemėlapį su pažymėjimais visų didesnių miestų, pagal kurį galėsite sekti visus karo veiksmus.

Antroje žemėlapio pusėje yra pasaulio kraštų ir salų sąrašas, su pažymėjimais jų didumo ir gyventojų skaičius.

Kaina 15c.

NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS
Kovo 31 d., 1940

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

REIKALINGA PATYRUSI VEITERKA švarios išvaizdos —dirbti nuo 5 val. po pietų iki 12 val. nakties—6 dienų darbas. Kreiptis MODERN LUNCH 3480 Archer Avenue.

MERGINA NAMŲ RUOŠOS darbui. Geri namai. Darbas nuolatinis. $6 pradžiai. Belmont 0025.

REIKALINGA MOTERIŠKA abelnam namų darbui, geri namai. Pagelbėt prie virimo. Nėra sunkių skalbimų. Marcus, 1605 Farwell St. Briargate 1186.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS DARBININKAS pentuoti ir popieruoti flatą, ir dirbti namuose už dženitorių. Tel. YARDS 1790.

PERSONAL
Asmenų Ieško

PAIEŠKAU APSIVEDIMUI MOTERS. Mano amžius yra 45 metai. Rašyti Box 1133, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

IEŠKAU DARBO UŽ BARTENDERĮ. Esu patyręs—galiu pristatyti liudymus. P. GURSKIS, Praneškite 4707 So. Halsted St. Tel. Boulevard 0014.

WHOLESALE FURNITURE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite del daugiau informacijų. Vientik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS, Sunus, 6343 S. Western Ave., Chicago Ill Phone Republic 6051

FARMS—TO RENT—WANTED
Reikia Rendai Ukių

NORĖČIAU RENDUOTI FARMĄ netoli nuo Chicagos, kad butų apie 60 ar 80 akrų. CHAS. KUNDROT, 2104 Washburne Ave., pirmas aukštas užpakaly.

FOR RENT—IN GENERAL
Renddai—Bendrai

RENDAI ATSKIRĮ BUTAI, 437 E. 60th St., prieš Washington Park. Geras "L" ir gatvekarių susisiekimas. Virtuvėlės net už $4 savaitei —miegkambariai mažai kaip $3 savaitei — švarus, gerai užlaikomas namas—agentas vietoj.

TO RENT—WANTED
Ieško Renduoti

KAS TURI RENDAI 6 kambarių flatą arba bungalow — renduoti arba nebrangiai parduoti. Tel. LAFAYETTE 5780.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARSIDUODA TAVERNAS su namu—viskas nauja; gražioj apylinkėj—arba renduosiu. Savininkas vietoje. 278 E. 14th St., Chicago Heights, Ill.

ROOMING HOUSE — 22 kambariai ir krautuvė—tinka Tavernui arba grosernei ir bučernei. Parduosiu su namu arba be namo. Pelningas binzis Lietuvių apylinkėj. Parduosim pigiai. Rašykite 1739 So. Halsted St. Box 1165.

PARDAVIMUI TAVERN —Graži apylinkė. Svetimtaučių apgyventa. Atsišaukite į Naujienas Box 1166, 1739 So. Halsted St.

TAVERNĄ IR RESTAURANTĄ, 7 metų įsteigtą priverstas parduoti pigiai, apleisdamas miestą vyksta į kaimą. 666 West 14th St.,

BIZNIO PROGA. UŽDIRBSI $100 SAVAITĘJ REGULIARIAI

Miklys žmonės turi amžiną progą furnišiuotiems namams ir garažams vesti. Puikus susisiekimas, gera south sidės vieta prie ežero ir 47 gat. Geriausis stovis. apie $3500 pinigais nori. Terminais arba mainys. Box 1168, 1739 So. Halsted St.

SAVININKAS EIDAMAS poilsiui pasiulo naują krautuvę ir 5 kambarių apartmentą ir Dr. ofisus, vitrolitiniu frontu, geriausiam bloke ant 63 gatvės, kreiptis 2808 W. 63rd Street.

PARTNERS WANTED
Reikia Partnerių

REIKALINGAS PUSININKAS į Taverno biznį. Rašykite Box 1167 1739 So. Halsted St.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

PARDAVIMUI MĖSOS MARKETO ir grosernės fikčeriai, elektrikiniai šaldytuvai, etc. Žema kaina. Tel. Lafayette 5780.

TRAVEL
Kelionės

SEKANČIĄ SAVAITĘ vykstam į Floridą. Yra vietos 3 moterims arba 2 vadusioms poroms. Atsišaukti Lafayette 3919.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

BIZNIAVA NUOSAVYBĖ, — 2 krautuvės, kampas, 9— keturių kambarių— flatai, plytinis namas, tinka tavernui, šokių salei, kepyklai ar kitokiam bizniui, reikalinga kiek pataisyti, namas kainavo $28,000. Ims $5,000 pinigais. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į savininką Frank, YARDS 2108.

ČIA YRA JUSŲ geriausia proga nusipirkti geriausiame stovy apšildomą murinį bizniavą namą, geroj vietoj štoras ir flatai viršuj. Tikras bargenas. Labai pigiai $3,500 cash arba išsimokėjimais. Reikia parduoti greitai. 2500 W. 63rd St. phone Prospect 6025. Klausk Mr. Urnik.

PARDUOSIU AR MAINYSIU bizniavą namą su 2 flatais ir štoras ant Cottage. Agentų nereikia, 3216 So. Halsted St., 2 aukštas, fronto vakarais po 6 vakare; sekmadienį —visą dieną.

KAS KĄ TURITE MAINYTI — Marquette Parke — 2 pagyvenimų medinis. Kaina $3,600. 2 flatai ir štoras, murinis. Kaina $9,500. 2 flatai po 5 kambarius, murinis. Kaina $8,700. 11 flatų kampinis namas $22,500. Dėl visokių bargenų namų ir farmų telefonuokite. C. P. SUROMSKIS, Prospect 0176.

PARDAVIMUI 6 KAMBARIŲ plytinis. 6409 South Paulina. Uždari porčiai — 2 karų garažas. Kaina $4350. Geras stovis. Republic 1303.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

PRIE IRVING PARK KELIO arti Mannheim kelio apie 23,000 ketv. pėdų aukštos žemės. Kaina $495, $100 pinigais, Box 1171, 1739 South Halsted St.

SENA FARMOS TROBVIETĖ geram stovy, Irving Park kelias, vakaruose nuo miesto ribų, apie 3 akrus, kiek medžių. nuosavybė balandžio 1. Kaina $4500. Box 1172, 1739 So. Halsted St.

MAŽA FARMA APIE 2 AKRŲ, gristas privatiškas kelias arti Higgins ir Mannheim kelio. Kaina $750, $150 pinigais, $10 mėnesy. Box 1173, 1739 So. Halsted St.

MODERNAS NAUJAS NAMAS, šeimos ukis, privati vandens vieta, pilnas sanitarinis įrengimas išpuoštas, maudyklė, arti Washington Blvd., vakaruose nuo miesto ribų. Kaina $2875.00. $21 mėnesy. Patogiais mėnesiniais mokėjimais. Box 1174, 1739 So. Halsted St.

40 AKRŲ BANKO FARMA, 7 kambarių namas. Modernas, išskiriant maudyklę. Garažas, vištidė, mašininė, kornų kribas prie upės, pagerintas kelias. $2800, 1½ mylios nuo miestelio. R. A. Carmien Bristol, Indiana.

5 AKRŲ NUOSAVYBĖ, gristas kelias. elektrika, 1 blokas iki Roosevelt Rd., apie 1 mylią vakaruos nuo Wolfe Rd. Kaina $1575—$300 pinigais— $18 mėnesy. Box 1169, 1739 So. Halsted St.

VIŠTININKYSTEI, VAISIŲ ir žemės pardavinėjimo ukiui, $125 už akrą paims šią puikią lygią žemę. Daubelės ir kiek didelio miško, be skolų. Arti W. 143 gat. $250 pinigais reikalaujama. Box 1170, 1739 So. Halsted St.

Kas diena . . .

Tukstantinės pirkėjų armijos ieško visokių pirkinių, biznio progų ir t. t.

• • •

Todėl jeigu turite ką parduoti, mainyti, išnuomoti, samdytis ir t. t., nelaukite, kad kitas pavilios jusų gerąjį kostumerį, bet garsinkitės ŠIANDIEN NAUJIENŲ "Classified" skyriuje.

SKAITYKITE kas dieną Naujienų 7-me puslapyje "Classified" skyrių, kur siuloma daug įvairių gerų bargenų.

VISUOSE BIZNIO reikaluose naudokitės Naujienų aukštos vertybės classified skyriaus patarnavimu pašaukdami arba atveždami:

CANal 8500
"NAUJIENOS"
1739 S. HALSTED STREET
Chicago, Ill.

MYKOLAS KANAPACKAS
2208 West Cermak Road

Persiskyrė su šiuo pasauliu vasario 8 d., 10:55 valandą vak., 1940 m., gimęs Panevėlio apskr., Panevėžio parap., Bliudžių kaime.

Amerikoj išgyveno 50 m.

Paliko dideliame nuliudime seserį Adelę Balčikonis, brolį Boleslovą, sesers sunų Mykolą Juozavitą ir daug giminių, draugų ir pažįstamų .

Kunas pašarvotas 4605 So. Hermitage Avenue. Laidotuvės įvyks Pirmadienį, Vasario 12 d., 2:00 val. popiet. Iš J. F. Eudeikio koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Mykolo Kanapacko giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,
Sesuo, Brolis, Sesers Sunus ir kitos Giminės.

Laid. Dir. J. F. Eudeikis, Tel. YARDS 1741.

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

LOVEIKIS Šiunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

METINĖS MIRTIES SUKAKTUVĖS.

A. ✝ A.

ONA BUTKIENĖ

Persiskyrė su šiuo pasauliu 10 d., vasario mėn., 1939 m., sulaukus 45 metų amžiaus, gimus Kelmės parap. Raseinių apskr. Tapo palaidota 14 dieną vasario ir ilsis Šv. Kazimiero kapinėse prie savo mylimo brolio Vincento.

Paliko dideliame nuliudime vyrą Feliksą, dukterį Bronisę, žentą Kenneth Chapman, sunų Antaną, marčią Dorothy, anuką Stephen, brolienę Jokubauskienę, ir daug kitų giminių ir pažįstamų.

Labai liudna mums gyventi be tavęs brangi moteris ir mamytė. Pasiilgstam tavęs kasdien ir niekuomet neužmiršime. Lai saulė šviečia tavo tyliam kapui, kur ilsiesi ramiai—Ilsėkis ir lauk, nes mes vėliau ar anksčiau pas tave ateisime. Nuliudę liekame:

VYRAS, DUKTĖ, SUNUS, ŽENTAS, MARTI, BROLIENĖ IR GIMINĖS.

NAUJAUSI IR GERIAUSI
RAKANDAI
PIGIAUSIA KAINA—CASH ARBA
LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS
BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc.
"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904
1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

KAZIMIERAS MAROZAS

Persiskyrė su šiuo pasauliu Vasario 8 dieną, 12:30 valandą ryto, 1940 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Panevėžio apskr., Ramygalos parapijoj ir mieste.

Amerikoj išgyveno 25 metus.

Paliko dideliame nuliudime mylimą moterį Marijoną, po tėvais Česnaitę, dukterį Marijoną, sunų Algirdą, dėdę Juozapą Marozą, 2 tetas: Barborą ir jos vyrą ir šeimyną Vertelkus, Oną ir šeimyną Menkevičius, švogerį Juozapą jo moterį ir šeimyną Česnus, švogerką Jennie, jos vyrą ir šeimyną Adamonius ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoj—seną motinėlę, brolį ir seserį.

Priklausė prie Baltos Žvaigždės Kliubo ir Jaunų Lietuvių Amerikoj Tautiško Kliubo.

Kunas pašarvotas randasi namuose, 5542 S. Spaulding Ave., Telefonas REPUBLIC 10095.

Laidotuvės įvyks Pirmadienį, VASARIO 12 dieną, 1:30 val. popiet. Iš namų bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. KAZIMIERO MAROZO giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame:

MOTERIS, DUKTĖ, SUNUS, DĖDĖ, TETOS, ŠVOGERIS, ŠVOGERKA IR GIMINĖS.

Laid. Direktorius J. Liulevičius, Tel. LAFAYETTE 3572.

PAGELBĖKIM VILNIEČIAMS VILNIAUS KRAŠTE SUSTIPRĖTI KULTURINIAI

Kad Lietuva Visuomet Švęstų Nepriklausomybę su Sostine Vilniuj.

Pačios sunkiausios vilniečių dienos jau pračjo. Bado šmėkla turbut jau nebežiuri jiems į akis. Didelės Lietuvos žmonių pastangos ir šimtai dolerių, kuriuos amerikiečiai Vilniun pasiuntė, aprupino bent pačius vargingiausius žmones ir maistu ir rubu.

Bet prieš visus lietuvius stovi dar viena labai didelė užduotis — tai yra kaip lietuvius sustiprinti Vilniuj ir Vilniaus krašte kulturiniai ir politiniai, kaip kraštą "atlietuvinti".

Kiti Šeimininkai Lietuvius Slopino

Per metų metus svetimi ten šeimininkavo ir kur galėjo lietuvių mokyklas ir kitas įstaigas uždarinėjo, slopino, trugdė veikti. Dabar visas tas įstaigas reikia atgaivinti, reikia vilniečiams ne vien moralės, bet daugiausia piniginės pagalbos.

Tam tikslui ir chicagiškis Komitetas Vilniaus Kraštui Šelpti nutarė skirti pinigus, kuriuos sukels ateityj. Tam tikslui Komitetas skiria visą pelną, kurį sukels ateinantį penktadienį, Chicagos Lietuvių Auditorijoj.

Nepriklausomybės Iškilmės Auditorijoje

Komitetas ten rengia iškilmingą Lietuvos Nepriklausomybės 22 metų sukaktuvių paminėjimą. Chicagiečiai kasmet rengia Nepriklausomybės minėjimus, bet šių metų parengimas Auditorijoj bus ypatingai reikšmingas ir svarbus, nes šį met Lietuva praplėtė savo sienas ir šimet jau savo globoj turi ir senąjį Vilniaus Miestą.

Ateinančio penktadienio iškilmėse dalyvaus keli kalbėtojai ir solistai, taipgi chorai. Tarp kalbėtojų bus "Naujienų" redaktorius, Dr. P. Grigaitis,

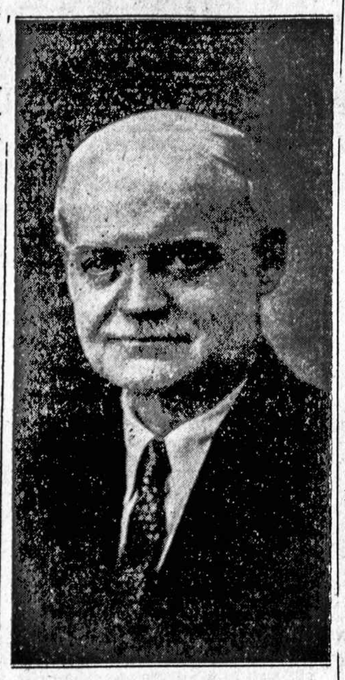

Dr. P. Grigaitis

ir keli svečiai, kurie ikišiol lietuvių tarpe nedalyvavo. Jie pasakys įdomias kalbas apie dabartinę Lietuvos ir kitų pabaltės kraštų padėtį.

Dainuos Stasys Rimkus

Tarp solistų bus Stasys Rimkus, kuris tarp kitų dainų sudainuos ir "Vilniaus Kalneius", taipgi keli kiti dainininkai. Programus puoš ir lietuvių chorai, taipgi vienas dainininkų-svečių burys.

Programas ištikro bus labai domus, įspudingas ir gražus. Tad nepamirškite vietos ir dienos: Chicagos Lietuvių Auditorijoje, ateinantį penktadienį, Vasario 16-tą dieną.

Bukim VISI CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJE, PAREMKIM VILNIEČIUS IR IŠKILMINGAI ŠVĘSKIM VASARIO 16-TOS ŠVENTĘ VASARIO 16-TĄ DIENĄ!

Komiteto Narys.

Suomijos Darbininkai Dėkoja Amerikiečiams už Aukas

Smerkia Rusiją

Suomių Šelpimo Fondas Chicagoj gavo padėkos laišką už aukas iš Suomijos Unijų Federacijos, Helsinkiuose, Suomijos sostinėj.

Po laišku pasirašė E. A. Vuori, Federacijos prezidentas. Jisai širdingai dėkoja Amerikos darbo žmonėms už visas aukas suomių šelpimui ir prašo ir toliau siųsti pagalbą, nes padėtis yra kritiška.

Vuori sako, kad "Suomijos liaudis-darbininkai, ukininkai gins savo kraštą iki paskutiniųjų ir smerkia sovietų Rusiją kaipo diktaturą, kuri staiga susirgo imperializmu, ir nori sunaikinti demokratinę tvarką jų mažoj šalyj."

Kaltina Jauną Waukeganietį Namų Padeginėjimu

Waukegano ugniagesių departamentas kamantinėja jauną waukeganietį apie namų, krautuvių ir bažnyčių padegimėjimo epidemiją, kuri užklupo Waukeganą porą mėnesių atgal.

Suimtasis jaunuolis yra 21 metų John Pustavih. Jis prisipažino padegęs dvi bažnyčias ir vieną apartamentinį namą, bet kitų gaisrų neprisiima.

Berniukas Bėgo Nuo Sniego Rutulio Ir Žuvo

— Automobilių Nelaimės Chicagoj —

● Prie 46-tos ir Union gatvėj žaidė burys berniukų. Mat, po dviejų savaičių pertraukos vėl gatves nuklojo baltas gražus sniegas, o kur rasi berniukų, kurie nemėgsta sniego. Jie mėtėsi sniego rutuliais.

Bėgdamas nuo vieno tokio rutulio, 10 metų James Todd išbėgo į gatvės vidurį ir ten pakliuvo po greitai važiuojančiu automobiliu. Žuvo vietoj. Berniukas gyveno adresu 733 W. 48th street.

Kitos Nelaimės

Automobiliai taipgi užmušė sekamus žmones:

22 metų Alex Gressman, 4316 Lowell avenue;

Michael Geary, 50, nuo 1743 Sedgwick street, ir

27 metų **David Morris,** adresas nežinomas.

RYTOJ "PIRMYN" CHORAS DAINUOJA "NAUJIENŲ" PROGRAME

Lygiai kaip 11 valandą ryto, rytoj, atsukite savo radio priimtuvą ir iš stoties WGES., 1360 k. išgirsite "Naujienų" radio programą.

Dalyvauja Visas "Pirmyn" Choras Naujienų Raštinė ir Klientai su visokiais reikalais, buriais jie kasdien "Naujienų" raštinę lanko.

AFL Baldų Unijos Lokalas Prisidėjo Prie C. I. O.

Policija Saugojo Mitingą

Po triukšmingo mitingo, kuriame tvarką palaikė policija, Amerikos Darbo Federacijos baldų darbininkų unijos lokalas nutarė prisidėti prie C.I.O.

Minimas lokalas yra 18-B, Furniture Workers and Finishers unijos skyrius. Narių nutarimu jis nutraukė ryšius su A.F.L. ir prisidėjo prie United Furniture Workers of America.

Federacijos viršininkai bandė lokalo valdybą išmesti, bet jos nariai užsibarikadavo savo raštinėj ir viršininkų neįsileido.

Balsavimai ir mitingas įvyko Labor Lyceume, ties 3202 Ogden avenue.

Staiga Mirė White Eagle Co., Prezidento Žmona

Laidojama Pirmadienį

Pirmadienį St. Adalberto kapinėse bus palaidota Josephine Haracz, White Eagle Brewing Co., prezidento, John J. Haracz'o žmona.

Ji pasimirė netikėtai vasario 8 d., savo namuose, 2459 N. Long avenue. Turėjo širdies ligą.

Kunas yra pašarvotas J. F. Wojciechowski koplyčioj, adresu 5325 W. Fullerton avenue telefonas Berkshire 2876. Laidotuvės prasidės su pamaldomis St. Stanislaus B. & M. bažnyčioj, 2318 N. Lorel avenue. Jos įvyks 9:30 val. ryto.

Velionė paliko vyrą, sunų Edwardą, baigusį Notre Dame universitetą, ir dukterį, Elvira, kuri baigė Northwestern.

(Sp.)

Jauna Moteriškė Apiplėšinėja Krautuves

Pasirodė Town of Lake

Town of Lake apylinkėj pasirodė jauna, ginkluota plėšikė. Ji atėmė 20 dolerių nuo Jack Beaucaire, kuris užlaiko geležinių daiktų krautuvę adresu 4823 S. Ashland avenue.

Prieš tai ji pabėgo su $12 iš krautuvės adresu 6342 So. Ashland avenue, ir pasivogė $40 vaisių sandėlyj, ties 4008 26th street.

Plėšikė yra gražios išvaizdos ir jauna, apie 25 metų amžiaus. Ridikiulyj ji nešiojasi revolverį.

Unija Reikalauja $266,000 Iš Pieninių

Chicagos Pieno išvežiotojų unija užvedė bylą prieš šešias pienines, reikalaudama $266,000 atlyginimo atleistiems darbininkams. Skundas sako, kad pienininės kontrakte žadėjo mokėti algą per šešis mėnesius atleistiesiems, bet to nepadarė.

Skundžiamos įstaigos yra Borden-Wieland, Bowman, Wanzer, Western-United, Wieland, ir Capitol. Skundas paliečia tik tuos darbininkus, kurie buvo pašalinti ne už prasižengimus, bet dėl sumažėjimo į namus pristatomo pieno biznio.

Chicagos Lietuvių Milioninė Įstaiga — Gražus Pavyzdys

Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago, 4192 Archer Ave.

Pereitą mėnesį "Naujienose" tilpo pusė puslapio skelbimas—atskaita šios finansinės įstaigos. Iš vardo negalima butų spręsti kad tai lietuvių įstaiga, bet pažvelgus į direktorių ir valdybos sąstatą, tenka įsitikinti, jog tai tikrai lietuvių finansinė įstaiga.

Sulig Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago atskaitos už 1939 metus, skaitlinės rodo štai ką: pinigai nejudamose nuosavybėse (real estate) $3,710,247.06; atsargoje turi $333,775.01. Tai milžiniška pinigų suma, kokios jokia kita lietuvių finansinė įstaiga Amerikoje neturi.

Laimingai pergyveno krizį

Šios milioninės lietuvių finansinės įstaigos prezidentu ir vedėju yra p. Justin Mackiewich, sumanus ir atsargus musų tautietis. Jis su savo vadovaujama įstaiga pergyveno 1929 metų finansinį krizį, nieko nenuskriaudęs.

Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago įstaigoj dabar turi pasidėjus savo pinigų valdiška įstaiga, Federal Home Loan Bank, $587,450.00. Tai rodo, kad lietuvių finansinė įstaiga turi pasitikėjimą ne tik pas privačius asmenis, bet ir valdžioje.

Reikia pastebėti, kad Standard Federal Savings and Loan Association skelbimas telpa kasdien "Naujienose" jau antri metai. Justinas Mackiewich sako, kad lietuvių bizniai daro klaidą, jei nesigarsina. Jis su savo finansine įstaiga visiems rodo pavyzdį. Pasisekimo!

— A. Z.

Rytoj Banketas A. Misčikaitienei Pagerbti

Mini 40 Metų Visuomeninio Darbo Sukaktuves.

Tarp nepavaduojamų veikėjų Chicagos, ypatingai Bridgeporto organizacijose, yra p-ia Adelė Miščikaitienė. Sekmadienį ji švenčia visuomeninio darbo 40 metų sukaktuves, taigi kartu ji ir p. Jonas Miščikaitis švenčia 30 metų vedybines sukaktuves.

Tų dviejų įvykių proga pp. Miščikaičių draugai rengia jiems pagerbimo banketą, kuris įvyksta rytoj, 8 valandą vakare, Chicagos Lietuvių Auditorijoje.

Kadangi apie p. Miščikaitienę buvo plačiai rašoma "N." moterų skyriuj, tai kitas smulkmenas praleidę, paminėsim, kad banketo programą pildys Brighton Parko jaunuolių choras, vedamas A. Zabukienės, dainuos M. Schultz, jos dukrelė Rita pašoks, taipgi dainuos Stella Stankiutė ir Brighton Parko moterų grupė.

Publika kviečia skaitlingai atsilankyti komisija, susidedanti iš Anelės Zabukienės, Marijonos Schultz, J. Skeberdytės, Sophijos Puniška, Onos Remeikis, Kotrynos Keturakienės ir Marijonos Carter.

Marijona Čilčius

Aukos Marijos Jurgelionienės Paminklo Fondui

Mr. ir Mrs. J. Alikonis	$1.00
Charles K. Braze, Kenosha, Wis.	1.00
Mrs. S. C. Douvan, Detroit, Mich.	5.00
LSS Centralinė kuopa	10.00
Viso	$17.00
Buvo paskelbta	410.16
Viso	$427.16

Julia August,
Fondo iždininkė.

Rooseveltas Laimėjo!

Už Rooseveltą — 442, už Dewey — 212. Visi kiti kandidatai — 344.

Tokie buvo rezultatai šiandieniuose balsavimuose, kuriuos studentai pravedė Chicagos universitete. Balsavimuose dalyvavo apie 1,000 studentų.

VAKAR CHICAGOJE

● **35 metų darbininkas, Theodore Davis, 666 Madison street, keletą savaičių atgal prasidrėskė ranką. Žaizdos neprižiurėjo, ji užsinuodijo, ir vakar Davis pasimirė apskričio ligoninėje.**

● 43 metų graikas Nick Pappas, 848 Arthington street, turi mažą maisto krautuvėlę, bet tuo pačiu laiku ėmė pašalpą. Pašalpos administracija tai susekė ir Pappas turėjo stoti teisman. Atėjo į teismo kamerą su visa savo šeimyna — žmona ir 9 mažais vaikais. Teisėjas Schiller Pappas'ą kaip ir paliuosavo nuo bausmės, o sužinojęs, kad visi atėjo teisman pėkšti, nes nebuvo pinigų, dar davė tėvui $1.00 "karfėriui".

● **Town of Lake vos tai vos nenušovė 16 metų mergaitę, Eleanor Nemac, nuo 4936 So. Winchester avenue. Nežinomas piktadaris paleido revolverio šuvį į langą, prie kurio ji sėdėjo.**

● Šįvakar Chicago Stadiume įvyksta masinis Chicagos lenkų mitingas, kuriame kalbės buvęs prezidentas Hooveris ir buvusios Lenkijos generolas, Joseph Haller. Jis yra laikinosios ir Francijoj veikiančios Lenkijos valdžios narys. Sukelti pinigai bus skiriami Lenkijos gyventojų šelpimui.

● **Grupė Illinois demokratų, priešingų Rooseveltui, ruošiasi užregistruoti "primary" balsavimams (bal. 9 d.) dabartinio vice-prezidento Garnerio vardą. Garner kandidatuoja į prezidentus.**

● **Kriminalis teisėjas Drucker išteisino ir paleido keturis vyrus, suimtus ir kaltinamus nužudymu garažo savininko Marinus Hvid'o, gr. 27 d. Jie yra Frank Dougherty, buvęs Hvido darbininkas; Charles E. Gilliam, Roy Mc Dowell ir Alex Schragel. Hvid'as užlaikė garažą ties 3514 N. Halsted street.**

● **Demokratų Partija pasirinko Stevens viešbutį savo centru laike konvencijos, kuri susirinks šią vasarą nominavimui kandidato į prezidentus.**

● Chicagoj organizuojasi grupė veikėjų ir politikierių, kurie nori statyti teisėją John Gutknecht kandidatu į prokurorus. Reguliariu demokratų kandidatu yra Thomas J. Courtney, dabartinis prokuroras.

● **Kriminalis teisėjas Graber nuteisė tris jaunus piktadarius kalėti nuo metų iki gyvos galvos už plėšimus. Jie prisipažino, kad pasivogė apie $4,500 iš Chicagos universiteto, taipgi papildė apie 50 kitų plėšimų. Nuteistieji yra: 23 metų Earle Underwood, jo 32 metų brolis Lester ir 24 metų Henry Carman.**

● **Ralph J. Basch, 50 metų real-estatininkas, buvo pas dentistą. Jam ištraukė dantį. Važiuodamas namo gatvekariu, prie 51-mos ir Michigan ave., Basch gavo širdies ataką ir netrukus pasimirė.**

Chicagoj Šoks Garsus Jooss Baletas

Po dviejų metu pertraukos Chicagon vėl grįžta garsi Europos baleto grupė "Jooss Baletas". Impresorius H. Zelzer čia jiems rengia du šokių koncertus, ir abu įvyks rytoj, vas. 11. Pirmas — 3 val. po pietų, antras—vakare.

Koncertai įvyks Chicagos operos rumuose, prie Madison ir Wacker Drive. Tarp baleto numerių yra garsus baletas, "Žaliasis Stalas", kuris pajuokia Europos politikus, "Chronica" ir "Pavasario pasaka".

(Sp.)

Jau Laikas! Laikas Pildyti Income Taksų Blankas!

Kovo 15 Paskutinė Diena

Jeigu pernai uždirbot $1,000 ir esate nevedusi ar nevedęs — butinai išpildykite Income taksų blanką prieš kovo 15 d.

Jeigu esate vedę, tai blankų nereikia pildyti, jeigu uždirbot mažiau kaip $2,500.

Kaip nevedusiems, taip ir vedusiems yra visokios išimtys ir nevisiems reikia mokėti, bet blankas vistiek reikia išpildyti. Pavyzdžiui, nevedęs žmogus, kuris užlaiko motiną ir tėvą ir brolį ar seserį, skaitosi "šeimos galva" ir jam nereikės mokėti income taksus jeigu jis uždirba mažiau kaip $2,500, bet jis turi blanką pildyti lygiai kaip ir tas nevedęs žmogus, kuris uždirba tik $1,000.

Visas blankas reikia išpildyti dublikate.

Jeigu kas neaišku ir jums sunku blanką išpildyti, kreipkitės į "Naujienų" raštinę, nuo 8 val. ryto iki 8-tos vakare. Raštinėj yra keli tarnautojai, kurie jums suteiks visas informacijas ir blankas išpildys tiksliai, nurodydami išimtis, kuriomis kiekvienas income taksų mokėtojas turi teisę pasinaudoti.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Sužeidė 20 Žmonių, Autobusas Įvažiavo Į Medį

Susikulė ir du gatvekariai

20 keleivių atsidurė ligoninėj vakar rytą po autobuso nelaimės prie Stockton Drive ir Belden avenue, Lincoln Parke.

Vengdamas susikulimo su keleiviniu automobiliu, autobusas paslydo ir įvažiavo į medį.

Tarp sužeistųjų žmonių lietuvių nebuvo.

Du nukentėjo gatvekarių nelaimėj

Taipgi vakar rytą Berwyne, prie Kenilworth avenue ir Roosevelt Road, susikulė du gatvekariai. Vienas iššoko iš bėgių ir užvažiavo ant antrojo. Šioj nelaimėj du keleiviai buvo lengvai sužeisti.

Važiuokit atsargiai!

Vakar rytą Chicagoj staigiai atšalo, todėl visos gatvės pasidarė labai slidžios. Važiuojant su automobiliais bukite labai atsargus.

Platak Pasekmingai Gina Čampionatą

Bridgeportietis Joe Platakis užvakar vakare antru kartu laimingai apgynė savo "handball" čampionatą. Midwest Athletic Kliube jis įveikė aurorietį Bob Ritenow, 21—3 ir 21—6. Midwest Kliube dabar vyksta "handball" turnyras. Finalai bus sulošti sekmadienį.

MANE
Išgirsite
KOVO
10!

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

NEW YORK. — Policmonas padeda atsikelti Richard Jaeckelui, kuris iškrito iš 10 aukšto ir visai mažai tesusižeidė.